

15.5.2024

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

9 – 2024

Kokousaika: 15.5.2024 klo 18.00 – 20.20

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan
asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

9 – 2024

Mötestid: 15.5.2024 kl 18.00 – 20.20

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragnings-
lista i vilka någon har yttrat sig.

15.5.2024

97 §.....	5
Esityslistan asia nro 3	5
KYSELYTUNTI	5
3.1 OTTO MERI – HELSINGIN PYSÄKÖINNINVALVONNASSA ILMENNEET ONGELMAT	5
Valtuutettu Otto Meri.....	5
Pormestari Juhana Vartiainen	5
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	7
Valtuutettu Otto Meri.....	7
Valtuutettu Otso Kivekäs	8
Valtuutettu Jenni Hjelt.....	8
Titta Hiltunen	9
Valtuutettu Laura Korpinen	10
Ledamoten Marcus Rantala.....	10
Pormestari Juhana Vartiainen	10
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	11
3.2 OUTI ALANKO-KAHILUOTO – HELSINGIN VARAUTUMINEN SOTE- JÄRJESTÖAVUSTUSTEN LEIKKAUKSIIN	13
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	13
Apulaispormestari Daniel Sazonov	13
Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto	15
Valtuutettu Jenni Pajunen	15
Valtuutettu Sinikka Vepsä	16
Valtuutettu Minja Koskela	16
Ledamoten Björn Månsson	17
Valtuutettu Sari Sarkomaa	17
Valtuutettu Shawn Huff	18
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	18
Valtuutettu Mika Ebeling	19
Valtuutettu Ville Jalovaara	19
Apulaispormestari Daniel Sazonov	19
3.3 VERONIKA HONKASALO – KOULUTUSLEIKKAUSTEN VAIKUTUKSET JA TOIMENPITEET HELSINGISSÄ	21
Valtuutettu Veronika Honkasalo	21
Apulaispormestari Johanna Laisaari	21
Valtuutettu Veronika Honkasalo	23
Valtuutettu Otto Meri.....	23
Valtuutettu Elisa Gebhard	24
Valtuutettu Petra Malin	24
Valtuutettu Otso Kivekäs	25
Valtuutettu Atte Kaleva	25
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	26
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	26

15.5.2024

Valtuutettu Minja Koskela	27
Apulaispormestari Paavo Arhinmäki	28
Apulaispormestari Johanna Laisaari	29
100 §	29
Esityslistan asia nro 6	29
HALLINTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN, TOIMIALOJEN HALLINTOJEN ORGANISAATIONIMI, KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA SEKÄ TEKNISLUONTEISIA MUUTOKSIA JA TÄSMENNYKSIÄ	29
Valtuutettu Hilikka Ahde	29
102 §	30
Esityslistan asia nro 8	30
LAUTTASAAREN ISOKAARI 24–28 ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12844)	30
Ledamoten Petrus Pennanen	30
Valtuutettu Minja Koskela	31
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	32
Ledamoten Petrus Pennan (replik)	32
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Laura Kolbe	33
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Otso Kivekäs	35
Valtuutettu Sami Muttilainen	35
103 §	36
Esityslistan asia nro 9	36
VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE KULOSAAREN 1960-LUVUN OSTOKESKUKSEN SÄILYTTÄMISESTÄ	36
Valtuutettu Mari Holopainen	36
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	38
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	38
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Jenni Pajunen	39
Valtuutettu Sami Muttilainen	40
Valtuutettu Laura Kolbe	40
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Mari Holopainen	41
Ledamoten Björn Månsson	42
Valtuutettu Risto Rautava	43
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	44
Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)	45
Valtuutettu Otto Meri	45
Valtuutettu Mari Holopainen	46
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	46

15.5.2024

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	47
Valtuutettu Risto Rautava	48
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	48
Valtuutettu Mari Holopainen	49
Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)	50
104 §.....	50
Esityslistan asia nro 10	50
VALTUUTETTU JENNI HJELTIN ALOITE LIITYNTÄPYSÄKÖINNIN VALMISTELUN ALOITTAMISEKSI	50
Valtuutettu Jenni Hjelt.....	50
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	51
Valtuutettu Otso Kivekäs	52
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	52
Valtuutettu Dennis Pasterstein	53
105 §.....	54
Esityslistan asia nro 11	54
VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE PUROLUONNON KUNNOSTAMISESTA ..	54
Valtuutettu Elina Kauppila.....	54
Ledamoten Björn Månsson.....	54
Valtuutettu Mai Kivelä	55
Valtuutettu Nina Suomalainen	55
Valtuutettu Elina Kauppila (vastauspuheenvuoro)	56

15.5.2024

---

97 §

Esityslistan asia nro 3

KYSELYTUNTI

3.1 OTTO MERI – HELSINGIN PYSÄKÖINNINVALVONNASSA ILMENNEET ONGELMAT

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Julkisuudessa viime aikoina on uutisoitu Helsingin pysäköinninvalvonnassa ilmenneistä laajoista epäkohdista ja suoranaisista väärinkäytöksistä. Valorin teettämän selvityksen mukaan työntekoa on vältelty ja työnteon välttelemisen kulttuuri on ominut kaupungin oman pysäköinninvalvonnan. Tehtyjen tarkastuksien määriä on kaunisteltu työnantajan omiin tilastoihin ja ilmoituksia on tehtailtu täysin perusteettomasti. Samaan aikaan pysäköinninvalvojen on raportoitu kuluttaneen aikaa esimerkiksi huoltoasemilla perusteettomasti aikaa kuluttaen tai omia juoksevia asioitaan hoitaen. Ongelma on moraalinen, mutta toki myös taloudellinen. Raportista ilmenee, että pysäköinninvalvonta ei ole päässyt budjettitavoitteeseensa viimeiseen viiteen vuoteen. Vain joka viides tarkastaja saavutti tavoitteensa.

Tästä johtuen haluankin kysyä asiasta vastaavalta apulaispormestariilta: Millä tavalla kaupunki on reagoanut omassa pysäköinninvalvonnassaan ilmenneisiin ongelmiin ja miten voidaan varmistua siitä, ettei kaupungin muissa toiminnoissa ole vastaavaa piittaamattomuuden kulttuuria ja työntekijöiden laiminlyöntien ja virheiden sallivaa ilmapiiriä?

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Merelle hyvästä kysymyksestä, johon mielelläni vastaan.

Käynnistin pormestarikauteni alussa kaupunkistrategian mukaisesti kaikkialla kaupungin toimialoilla tuottavuusohjelmia ja analyysejä

15.5.2024

---

toiminnan tehokkuudesta. Pysäköinninvalvontaa käsitellyt ulkopuolinen selvitys on tehty osana kaupunkiympäristön toimialan tuottavuustyötä. Tuottavuusohjelman tarkoitus on ollut läpivalaista kaikkia kaupungin toimintoja ja löytää konkreettisia tehokkuuteen ja tuottavuuteen vaikuttavia parannusesityksiä. Pysäköinninvalvontaraportti on juuri tällainen läpivalaisu. Sen ansiosta parannustarpeita havaittiin merkittävästi ja ryhdyttiin saman tien ponteviin parannustoimiin.

Pysäköinninvalvonnan tunnusluvut kertovatkin, että raportin tekovuodesta 2022 tarkastustapahtumien kasvu on ollut 41 prosenttia ja myös vuonna 2024 kasvu on jatkunut samalla kulmakertoimella. Virhemaksujen osalta kasvu onkin ollut merkittävää. Tammi-huhtikuun kasvu vuodesta 2022 vuoteen 2024 on 33 prosenttia. Nämä parantuneet luvut kertovat tapahtuneesta korjausliikkeestä, oikeansuuntaisesta muutoksesta.

Tehokkaampi pysäköinninvalvonta tarkoittaa ensisijaisesti parkkipaikojen ja kaupunkitilan oikeanlaista ja tehokasta käyttöä. Se ei ole ensisijaisesti kaupungin rahastuskeino, mutta oikein hoidettuna ja johdettuna kaupungin tulotaso tästä toiminnasta on ulkopuolisen raportinkin mukaan selkeästi korkeampi.

Arvoisat valtuutetut.

Pysäköinninvalvonnan raportin myötä tosiaan paljastui myös vakavaa työtehtävien välttelyä, suoranaista lintsaamista. Puutuinkin tähän välittömästi asian tultua tietooni, jolloin myös käynnistettiin toimenpiteet pysäköinninvalvonnan uudistusten käyttöön ottamiseksi.

Helsingin kaupungin työkuultuuriin ei tietenkään kuulu työtehtävien välttely, eikä se ole hyväksyttävää. Helsingin Sanomissa julkaistun artikkelin perusteella toimintakulttuurin muutokseen on vielä matkaa. Kuten missä tahansa työpaikassa, Helsingin kaupungilla on käytössään työnantajalle kuuluvat työnjohdolliset toimet eli huomautus ja varoitus sekä irtisanominen, ja näitä myös tarvittaessa käytetään, kun niihin on perustelut.

Yhteenvetona voisin sanoa, että tuottavuusohjelman tavoitteet ovat jo toteutuneet osittain kaupungin pysäköinninvalvonnan osalta. Toimialajohto jatkaa myös säännöllistä raportointia tuottavuustoimien edistymisestä. Muutos on kuitenkin vasta alussa, ja odotan toimiala- ja liikelaitosjohdon johtavan ja vievän eteenpäin muutoksia ja työnjohdollisia toimia määrätietoisesti kaikilla toimialoilla, joita nyt analysoidaan.

15.5.2024

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut, hyvä valtuutettu Meri.

Itse asiassa en ollut tarkoittanut erikseen pyytää tähän puheenvuoroa. Ajattelen, että se mitä pormestari Vartiainen totesi, on hyvin kattava vastaus tästä asiasta. Eli todellakin nämä julkisuudessaakin olleet seikat siitä, että työtä ei ole tehty tehokkaasti ja tarkoituksenmukaisesti kaikilta osin, ovat todellakin löytyneet tässä tarkastelussa, jossa toimiala on tilannut tämän arviointiraportin. Ja tämä taas on tehty nimenomaan osana sitä tuottavuustyötä, joka meillä kaupunkistrategiassakin on keskeisenä ja jossa pormestari on ollut aloitteellinen. Tämän raportin valmistumisen jälkeen on hyvin tiukasti ryhdytty näihin toimenpiteisiin, joka näkyy tässä vaiheessa jo sekä maksutulosten osalta nousuna että tarkastustapahtumien osalta nousuna. Ja tätä työtä nyt seurataan hyvin tiiviisti toimialalla asianomaisten johtajien toimesta. Näyttää siltä, että ollaan saatu tuloksia.

Ja ehkä laajemmin: Muut vastaavat tarkastelut, joita kaupunkiympäristön toimialalla on tehty, eivät ole tuottaneet tämäntyyppisiä havaintoja, mutta on tietenkin tämän tuottavuustyön osalta löydetty paljon sellaista, missä kyllä tuottavuutta on voitu parantaa. Tässä tarkastusraportissa ehkä kysymys oli muustakin kuin suoranaisestä puhtaasta tuottavuudesta. Mutta näiden tarkastelujen osalta on kaiken kaikkiaan ryhdytty toimenpiteisiin ja muutettu käytäntöjä tai toimintatapoja siltä osin kuin on ollut tarpeen.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos pormestarille ja apulaispormestarille vastauksista.

Niinhän sen täytyy olla, että sekä pysäköijälle että pysäköinninvalvojalle seuraa laiminlyönnistä jonkinlainen seuraamus. Kiitos pormestarille tästä selvennyksestä, eli mihin tämä perustuu, eli ilman tätä pormestarin käynnistämää tuottavuusohjelmaa ja konkreettisia toimenpiteitä ei olisi väärinkäytökset paljastuneet.

15.5.2024

Toki pidän sitä huolestuttavana, ettei toimialan ja pysäköinninvalvonnan esihenkilöt ole tietoisia siitä, millä tavoin alaisensa toimivat, mikä ehkä johtaakin siihen johtopäätökseen, että Valorilta täytyisi varmaan enemmän raportteja tilata, jotta saadaan näitä väärinkäytöksiä ilmi. Eri-tyisesti tässä tapauksessa, kun se on johtanut kaupungin tulojen kasvuun.

Hyvä, että ongelma siis on ratkennut ja toimenpiteisiin on ryhdytty, mutta selvästikin meillä on läpivalaisun tarvetta meidän kaupungissa enemmänkin.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Quis custodiet ipsos custodes? Klassinen kysymys, kuka valvoo valvojia. Demokratiassa kun elämme, keskeinen osa vastausta on julkinen keskustelu, jota me tässäkin käymme.

Mietin tähän ikävään asiaan kuitenkin positiivisempaakin kulmaa. Kun tämä raportti tuli julki, sen jälkeen tämän vuoden ensimmäisellä kvartaalilla valvontatapahtumia on tullut 100 prosenttia lisää ja maksutuloja 33 prosenttia lisää ilman, että olisi merkittävästi panostettu tähän lisää. Tämä on huomattava tuottavuuden nousu hyvin nopeasti. Ja kun muistamme, että valvonnan tavoite ei tietenkään ole raha, kuten pormestari-kin muistutti, vaan suitsia Helsingissä krooninen laitton pysäköinti, tämä antaa meille mahdollisuuden siihen, että me voisimme saada parempaa kaupunkitilaa, kun sitä todella valvotaan.

Kysynkin apulaispormestarilta: Onko arvioitu, kuinka paljon me voisimme saada laittoman pysäköinnin vähenemään valvonnan parantamisella? Ja pormestarilta kysyn: Mitkä ovat viittaamanne muut tuottavuusraportit, joita on saatu tässä vuosien varrella?

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Hjelt

Kiitos, puheenjohtaja.

Ilmi tullut tilanne on valitettava eikä tämän tapauksen yhteydessä ilmi tullut menettely tietenkään ole hyväksyttävää. En saanut nyt selville

15.5.2024

---

tuossa pormestarin vastauksessa enkä ole huomannut aiemmissa tiedotteissa siitä, että oliko tästä tapauksessa kyse pienen ryhmän toiminnasta vai onko tätä ongelmaa ollut laajemmin pysäköinninvalvonnassa. Valtuutettu Meri nosti kysymyksessään esiin sen, että eihän ole niin, että kaupungin henkilöstössä olisi laajemmin vastaavaa piittaamattomuuden kulttuuria ja työntekijöiden laiminlyöntien ja virheiden sallimista.

Mä toivoisin, että päättäjät ei kuitenkaan asennoituisi tämän tapauksen perusteella niin, että koko kaupungin henkilöstö on epäilyksen alaisena. Mä väitän ja uskon, että suurin osa kaupungin henkilöstöstä tekee työnsä hyvin ja työnantajan ohjeiden mukaan. Palkanmaksuongelmien sun muiden vuoksi Helsingin veto- ja pitovoima on jo työnantajana heikentynyt. Mä toivon, että pidetään lähtökohtana kuitenkin sitä, että epäkohtiin tietysti puututaan, mutta lähtökohta on se, että työntekijöihin täytyy luottaa.

Kiitos.

Titta Hiltunen

Kiitos.

Valtuutettu Meren tavoin minäkään en ole erityisen innostunut siitä, että yksityisiä parkkifirmoja lisättäisiin. Mä kysyisin tähän teemaan liittyen: Miksi meidän kaupungin nykyiset käytännöt ohjaa toimialoja hankkimaan pysäköinninvalvontaa yksityisiltä oman toiminnan sijaan?

Me päätettiin siis vastikään kuva-lautakunnassa, että joissain liikuntapaikoissa pysäköinnistä tulee maksullista. Lähtökohtana pohjaesityksessä oli yksityisten toimijoiden kilpailutus. Kun mä kyselin, että miksi näin on, toimialan vastaus oli, että jos me käytetään kaupungin pysäköinninvalvontaa, kaikki tuotot menee jonnekin kaupungin yleiseen kassaan, mutta silti kaikki sen parkkiksen ylläpitokulut olisivat jääneet kuva-toimialan vastuulle. Eli pysäköintiä olisi jatkossakin subventoitu liikunnan budjetista. Nyt kun päätettiin ottaa yksityinen toimija, saadaan ne parkkimaksut kuva-toimialalle ja palveluihin.

Kysyisin siis: Missä ja miksi näin on linjattu ja mitä voisimme tehdä, jotta jatkossa kaupungin käytännöt eivät ole sellaisia, että toimialan näkökulmasta on taloudellisesti järjetöntä turvautua kaupungin omaan pysäköinninvalvontaan?

15.5.2024

Kiitos.

Valtuutettu Laura Korpinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Pysäköinnin ja autoilijoiden sakotusinnon sijaan mun mielestä voisi ehkä pikemminkin ajatella, että pitäisikö meidän keskittyä siihen, että pysäköinti saataisiin ylipäättänsä helpommaksi ja sujuvammaksi autoilijoille, jotta voitaisiin pysäyttää tämä näivettymiskehitys. Tässä tuli juuri uutisia julki siitä, kuinka käynnit Helsingissä ovat huomattavasti vähemmät kuin verrokki-Pohjoismaiden pääkaupungeissa. Syy on siinä, että on tämmöistä sakottamisfantasiaa ja halutaan tätä autoiluvihamielisyttä lietsoa, joka näkyy vähäisinä pysäköintipaikkoina ja tietysti pysäköintivirhemaksuina.

Kiitos.

Ledamoten Marcus Rantala

Tack, ordförande, och tack till ledamot Meri för en mycket angelägen fråga.

Ekonomi är förstås en sak, men det mest grava när det gäller bristerna i parkeringsövervakningen är ju förstås att det försämrar trafiksäkerheten i Helsingfors. För det är ju ändå därför som parkeringsövervakningen finns till, att Helsingfors är säkert för alla som rör sig i trafiken, och det här är kanske viktigt att påpeka i alla diskussioner. Det har ju blottat en total brist på arbetsmoral, också en brist på ledarskap, måste man säga, och också en brist på uppföljning i organisationen, att det har fått pågå så här pass länge. Så ett tack till borgmästaren för att han har tagit tag i den här saken. Och vi behöver tydliga målsättningar, säkert också någon sorts uppföljning och rapportering till stadsstyrelsen, för att veta att faktiskt de här problemen nu åtgärdas, för att det här är en väldigt stor principiell fråga, när det är en sådan brist på arbetsmoral.

Pormestari Juhana Vartiainen

Arvoisa puheenjohtaja.

15.5.2024

Precis som ledamot Rantala påpekar är övervakningen nödvändig för att vi skulle kunna upprätthålla vårt regelverk på ett sätt som främjar alla stadsboende. Det handlar inte om någon fientlighet mot bilisterna eller sådant, utan om säkerhet, och att vårt regelverk implementeras och fungerar.

Täällä kysyttiin myös näistä muista raporteista. Totta puhuen tämän kauden aikana yhteisesti sovitun strategian mukaisesti erilaisia tuottavuusraportteja on tilattu ja saatu ja käytetty. Ja niiden suosituksia on pantu toimeen todella monilla toimialoilla, kasvatuksessa ja koulutuksessa erikseen eri opetuskokonaisuuksille ja kaupunkiympäristön toimialalla. Muitakin kuin tämä, josta nyt oli puhe. En nyt jaksakaan kaivaa muististani niitä kaikkia, mutta todella tämä on kattavaa toimintaa.

Ehkä tässä yhteydessä vastaan myös tähän valtuutettu Hjeltin hyvään kysymykseen sanomalla, että on oikein hyvä, että me kartoitamme toimintamme tuottavuutta ja tehokkuutta kaikkialla, mutta olette aivan oikeassa siinä, ettei tämän nimenomaisen pysäköinninvalvontaraportin nojalla tule leimata kaikkia. Ja tämä on ollut kyllä äärimmäinen tapaus. Mitään tämän tapaista ei ole muuten ollut havaittavissa, mutta niinkään ei voi sanoa, että tässä olisi ollut kysymys vain hyvin pienestä ryhmästä. On ollut laajasti heikko työmoraali. Se on tietysti hyvin destruktivista, koska ahkerienkin ihmisten on vaikea toimia sellaisessa demoralisoituneessa ympäristössä. Tämä tästä kokonaisuudesta.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ihan muutama huomio vielä lyhyesti. Työnohjaukselliset toimet ja valvontatoimet pysäköinninvalvonnassa pysäköinninvalvonnan johdon toimesta oli käynnistetty jo ennen tätä raporttia, mutta tämä raportti ikään kuin antoi niihin ihan valtavasti pontta ja myös kuvasi sitä tilannetta pysäköinninvalvonnan johdolle tarkemmin ja seikkaperäisemmin kuin siihen mennessä oltiin saatu kiinni. Mutta se, että työn ohjaus olisi alkanut vain tästä raportista, ei ole aivan tarkka kuva, vaan kyllä toimenpiteitä oli tehty ennen tätä raporttiakin.

Ehkä sen raportin osalta on hyvä todeta, että siellä oli erityyppisiä asioita: Sellaisia ehdotuksia, joita on pantu toimeen, jotka organisoivat tätä työtä paremmin kuin aiemmin. Sitten oli näitä kysymyksiä, joissa

15.5.2024

---

on tarvittu selkeästi sitä, että vaaditaan tarkempia raportteja ja seurataan, mitä myös yksittäiset pysäköinninvalvojat tekevät. Havainnot raportissa ja raportin jälkeiset toimenpiteet ovat sillä tavalla olleet moninaisia. Tämä on ollut iso muutos pysäköinninvalvonnassa, ja on nimenomaan niin kuin ehkä mihin pormestariakin viittasi, että ei myöskään työilmapiiri välttämättä ole paras mahdollinen sellaisessa toiminnossa, jossa ihmisten tekeminen on hyvin erityyppistä.

On kiinnostavaa, että itse asiassa näiden toimenpiteiden jälkeen pysäköinninvalvonnassa työilmapiiriä kuvastavat mittarit ovat parantuneet, joka osoittaa sitä, että vaikka tämä on siellä varmasti ollut vaikea prosessi ja on varmasti myös ollut vaikeaa. Julkinen keskustelu on ollut tästä asiasta ei heille aivan helppoa, vaikka sinänsä oikeutettua ja osa normaalia demokraattista prosessia. Uskon, että näiden uudistusten jälkeen pysäköinninvalvonta on varmasti parempi työpaikka loppujen lopuksi myös kaikille niille, jotka tekevät siellä töitä.

Todellakin niin kuin keskustelussa on hyvin tuotu ilmi, tässä on kysymys yhteisestä kaupunkitilasta ja siihen liittyvien pelisääntöjen valvonnasta. Uskon, että laajemminkin kaupunkilaisille totta kai on hyötyä siitä, että esimerkiksi siellä, missä on vaikkapa huoltoon liittyviä määryksiä, että huoltoa saa suorittaa tiettyyn kellonaikaan mennessä ja sen jälkeen ei, kun tätä valvotaan mahdollisimman tehokkaasti, silloin kaupunki on myös miellyttävämpi paikka kaupunkilaisille.

Ja viimeisenä vielä kommentti valtuutettu Hjeltin puheenvuoroon. Todellakin tämän raportin esille tuomien asioiden osalta emme saa leimata työntekijöitä, ja osa pysäköinninvalvonnan työntekijöistä on tehnyt työnsä erittäin hyvin. Osa hyvin, osa aivan siedettävällä tavalla suhteessa siihen johtamiseen. Ajattelen itse, että tässä valtuustosalissa ei ole hyvä lähteä etsimään niinkään syyllisiä yksittäisistä työntekijöistä, vaan nimenomaan meidänkin valtuutettuina ja kaupungin johdossa tulee vaatia johdolta toimenpiteitä, jotta asiat on organisoitu hyvin ja tuotavasti. Mielestäni tässä nyt näiden raporttien ja havaintojen jälkeen näin on johdon osalta toimittu.

Kiitoksia.

15.5.2024

3.2 OUTI ALANKO-KAHILUOTO – HELSINGIN VARAUTUMINEN SOTE-JÄRJESTÖAVUSTUSTEN LEIKKAUKSIIN

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Arvoisa puheenjohtaja.

Petteri Orpon hallitus on päättänyt massiivisista leikkauksista sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuksiin. Sote-järjestöt täydentävät julkista sosiaali- ja terveyshuoltoa ja tekevät erittäin tärkeää työtä, esimerkiksi vammais- ja vanhustyössä sekä lapsiperheiden tukena. Järjestöt toimivat myös nuorten mielenterveyden auttamistyössä ja matalan kynnyksen apuna vähentäen julkisten palvelujen tarvetta. Tuhannet helsinkiläiset osallistuvat vapaaehtoisina järjestöjen tekemään työhön ja ovat mukana rakentamassa Helsingistä yhteisöllisempää ja välittävää kaupunkia. Valtion avustukset ovat yhdessä Helsingin omien järjestöavustusten kanssa mahdollistaneet tämän helsinkiläisten laajan auttamistyön.

Kysynkin apulaispormestari Sazonovilta: Miten Helsinki varautuu siihen, että jo ensi vuonna valtio leikkaa noin 80 miljoonaa euroa sotejärjestöjen nykytasosta ja lisääntyvästi portaittain niin, että 2027 sotejärjestöjen valtionavustukset ovat noin kolmasosa nykytasosta?

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Alanko-Kahiluodolle kysymyksestä.

Järjestöjen rooli ja koko kolmannen sektorin rooli Helsingissä on aina ollut merkittävä. Tänä päivänäkin se näyttelee merkittävää roolia paitsi tietenkin sote-kentällä, myös esimerkiksi nuorison, kulttuurin, liikunnan parissa. Meillä on Helsingissä ollut pitkä linja siitä, että arvostamme ja tuemme järjestöjä. Tämä on näkynyt niin Helsingin myöntämässä järjestöavustuksissa kuin aktiivisena yhteistyönä kaupungin ja järjestöjen välillä. Ajattelen, että on tärkeää, että myös vastaisuudessa vaalitaan tätä toimintatapaa, jossa sekä tuemme että rakennamme vahvaa yhteistyötä järjestöjen kanssa.

15.5.2024

Jos katsoo ihan muutaman vuoden taaksepäin tätä valtuustokautta, niin itse asiassa sote-järjestökentän merkittävin toimintaympäristön muutos on liittynyt nimenomaan sote-uudistukseen ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävän jakautumiseen kuntasektorin ja hyvinvointialuesektorin välillä. Tähän kiinnitimme huomioita myöskin, kun toimeenpanimme Helsingissä sote-uudistusta, jota silloin ensimmäiset puolitoista vuotta ohjasimme kaupunginhallituksen uudistusjaostossa. Siellä kiinnitettiin myöskin tähän järjestöjen kysymykseen erityistä huomiota.

Mehän olemme tehneet kaupungissa tällaisen palomuurin mukaisen pesäjaon, jos näin voi sanoa, missä järjestöjen avustaminen sote-puolella on jakautunut niihin avustuksiin, jotka maksetaan sote- ja valtion rahoituksesta – ne ovat sellaisia järjestöjä, joiden toiminta hyvin kiinteästi liittyy soten järjestämiseen ja pelastuspuolen järjestämiseen tehtävään – sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukseen, joita maksetaan Kunta-Helsingin avustuksina. Tämä jako tehtiin. Sen jaon mukaan on nyt muutama vuosi menty, ja keskeinen tekijä on ollut varmistaa, että avustustaso on pysynyt tästä uudistuksesta huolimatta samalla tasolla yleispiirteisesti kuin ennen tätä uudistusta. Mehän jouduimme tässä pienen korjausliikkeenkin tekemään, kun menttiin vuodelle 2023 ja tätä ei oltu budjettineuvotteluissa riittävällä tasolla huomioitu.

Tässä minusta me Helsingin voimme olla tyytyväisiä ja olemme yhdessä laajalla rintamalla näin toimineet, koska kun katsomme muualle Suomeen, on näkynyt näitä tällaisia railomaisia repeämiä, missä vähän pallotellaan alueiden ja kaupunkien välissä, että kenen tehtävä nyt on tarjota tukea järjestöille, jotta he voivat omaa tärkeää toimintaansa tehdä. Ajattelen, että numero yksi asia on se, että me Helsingin huolehdimme tästä ennakoitavuudesta.

Toisena asiana sanon sen, että mehän olemme perustaneet myös järjestöneuvottelukunnan, jossa ovat edustettuina eri järjestöporukat, eri järjestöryhmät eri toimialoilta, hyvin vahvasti myöskin sote-järjestöt ja heiltä esimerkiksi on järjestöneuvottelukunnan varapuheenjohtaja. Ja olemme sopineet, että järjestöneuvottelukunnassa, jossa on sekä järjestöedustus että viiden suurimman puolueen edustus, seuraamme myös tätä hallituksen politiikkamuutosten vaikutusta ja tulemme syksyllä käymään järjestöneuvottelukunnassa keskustelua tästä. Erityisesti sen jälkeen, kun hieman tarkentuu, miten näitä hallituksen politiikkatoimia ollaan toimeenpanemassa, koska kaikkihan eivät välttämättä suoraan kohdistu auttamistoimintaan, vaan esimerkiksi kattojärjestöihin tai

15.5.2024

---

jonkin tyyppisiin sellaisiin järjestöihin, jotka eivät aivan elimellisesti ole kytköksissä meidän työkenttäämme.

Joka tapauksessa me huolehdimme itse järjestöjen toimintaympäristön vakaudesta kaupungin osalta ja seuraamme tilannetta tiiviisti ja yhdessä järjestöjen kanssa käymme myöskin tätä keskustelua järjestöneuvottelukunnan puitteissa.

Valtuutettu Outi Alanko-Kahiluoto

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos vastauksesta apulaispormestarille.

Tuen ja yhteistyön vaaliminen kaupungin ja sote-järjestöjen välillä ei riitä, vaan sitä tulee lisätä. Ja mitä tulee valtion tukeen Helsingin kaupungille, Helsingin erityispiirteitä ei tuessa riittävästi huomioida nykyään. Ja kun otetaan huomioon se, miten paljon valtio leikkaa sote-palveluista, niin olen hyvin huolestunut siitä, mitä tulevaisuudessa todellakin tulee tapahtumaan.

Kuten totesin, järjestöt vähentävät julkisten palvelujen tarvetta ja kun valtio leikkaa sote-järjestöjen rahoitusta, paine julkisiin palveluihin tietenkin kasvaa. Emmekä puhu vain kasvavista jonoista, vaan myös kasvavista terveysongelmista, ahdistuksesta ja hädästä. On erittäin tärkeää, että Helsinki ei jätä näitä ihmisiä yksin, vaan tulee vastaan, kun valtio tekee kohtuuttomia leikkauksiaan heikommassa asemassa oleviin ja näihin sote-järjestöihin.

Kiitos.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Sote-järjestöt tekevät todella tärkeää työtä heikommassa asemassa olevien ihmisten puolesta tukemalla potilaita, heidän läheisiään ja tekemällä heidän puolestaan edunvalvontaa. On tärkeää, että niiden perustoiminta ei vaarannu. Esimerkiksi muistisairauksista jopa 40 prosenttia olisi mahdollista siirtää eteenpäin paremmilla elintavoilla ja ennaltaehkäisyllä, joita järjestöt tukevat. Pahimmillaan leikkaamalla ennaltaehkäisystä sote-kustannukset kasvavat ja syrjäytyminen lisääntyy.

15.5.2024

Valtion talous on kuitenkin ongelmassa, ja kaikki joutuvat osallistumaan säästötalkoisiin. Järjestöiden tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamisessa on hyviäkin puolia. Leikkausten seurauksena järjestöt joutuvat kehittämään varainhankintaa. Kilpailu yksityisistä lahjoituksista kovee. Sote-järjestöt olisi syytä ottaa mukaan suunnitteilla olevan lahjoituksia koskevan verovähennyksen piiriin. Helsingin pitää seurata tilannetta, jatkaa omia avustuksia järjestöille ja huolehtia siitä, että helsinkiläisten sote-palvelutaso ei heikenny.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos Outi Kahiluodolle hyvästä kysymyksestä. Oli lohdullista kuulla, että pormestari Sazonov sanoi, että Helsinki huolehtii ennakoivasti järjestöjen avustuksista. Toivottavasti näin myös tapahtuu, koska sotebudjetin valtiolta saama raha on aika niukka, että se riittää. Nämä sotejärjestöt tekevät todellakin vapaaehtoisine ihmisineen erittäin merkittävää työtä vanhusten, lasten, vammaisten, omaisten, kaikkien parhaaksi. Nimenomaan tällä on se tärkeä ongelmia ennaltaehkäisevä vaikutus. Kaiken kaikkiaan ei kerta kaikkiaan ole varaa leikata näistä järjestöjen saamista Helsingin tuista.

Kiitos.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Hallitusohjelman mukaan järjestöjen tekemää työtä tullaan hyödyntämään sote-kentällä muun muassa mielenterveystyössä, ikäihmisten kanssa tehtävässä työssä ja omaishoitajien toimintakyvyn näkökulmasta. Oma kysymyksensä on tietenkin se, että kun hallitus haluaa hyödyntää näitä järjestöjä, miksi se leikkaa järjestöiltä. Sitten Helsingissä tämä herättää sen kysymyksen, että kun tätä leikkausta nyt sitten toteutetaan, minkä verran me sitä tulemme kompensoimaan omassa budjetissamme. Toivottavasti runsaasti ja tarpeeksi.

Valtuutettu Alanko-Kahiluoto kysyi erinomaisesti, että miten Helsinki on varautunut näihin leikkauksiin. Itse haluaisin täydentää tätä kysymystä

15.5.2024

---

niin, että miten näiden järjestöleikkausten vaikutusta on toistaiseksi arvioitu Helsingissä. Mutta ymmärsinkö apulaispormestari Sazonovia oikein, että tätä ei ole vielä mahdollista arvioida, koska näitä leikkauksia ei ole kohdennettu ja että tämä arviointi tullaan tekemään myöhemmin?

Lopuksi haluaisin vielä alleviivata, että olipa tämä kohdennus mikä hyvänsä, niin vastuullinen kaupunki varmasti kompensoi nämä leikkaukset, joita pidän erittäin lyhytnäköisinä. Ja haluan vielä todeta sen, että kyllähän sitä varainhankintaa järjestöissä tehdään varsin ansiokkaasti jo tälläkin hetkellä.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Jag tror att vi alla vet hur viktiga medborgarorganisationerna är i vårdssektorn. Jag skulle vilja fråga konkret: Vad är en bättre och förnuftigare modell – att staden kompenserar en del av de här bortfallna statsstöden eller att staden själv tar över verksamhet, som vi kanske då inte skulle ha personalresurser till.

Eli ehkä vähän retorinen kysymys: Kumpi malli on parempi, että kaupunki täydentää supistuvia valtion tukia vai että kaupunki itse rupeaa hoitamaan näitä tehtäviä, joita järjestöt nyt hoitavat? Riittääkö meillä henkilöstöresurssit ja rahat siihen?

Valtuutettu Sari Sarkomaa

Arvoisa puheenjohtaja.

Talouden tervehdyttäminen on tietenkin kaikkien suomalaisten etu, mutta järjestö- ja vapaaehtoistyön edellytykset on turvattava myös tiukoinakin aikoina ja siihen täytyy löytää keinoja. Järjestöt tuovat korvaamatonta tukea, tietoa ja toimintaa, ja ilman järjestöjä ei monen arki eikä myöskään Helsinki toimisi. Eli järjestöjen toiminnasta pitää pitää huolta.

Järjestöt ovat osin käyttämätön voimavara. Ja Helsingissä olisi hyvä miettiä yhteistoimintaelintä, jossa kaupunki, yritykset ja järjestöt voisivat keskustella palveluiden järjestämisestä. Tällainenhan monilla hyvinvointialueilla on. Ehdotan, että sellaisen käyttöönottoa pohditaan. Ja kysynkin vielä: Millaisia toimia Helsingissä tehdään, että entistä paremmin rakennettaisiin kumppanuutta järjestöjen kanssa? Esimerkiksi

15.5.2024

---

mielenterveysongelmissa vertaistuki ja järjestöjen tuomat toiminnot ovat ihan elinehto. Eli tiivistää pitäisi yhteistyötä ja lisätä kumppanuutta ja huolehtia voimavaroista.

Valtuutettu Shawn Huff

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt kun on kuunnellut näitä puheenvuoroja täällä salissa, on aika ilmeistä, että nämä sote-järjestöt on todella tärkeässä asemassa ja me selvästi ollaan riippuvaisia siitä työstä, mitä he tekevät tuolla kentällä. Ja nämä hallituksen leikkaukset tulee koskemaan todella pahasti sellaisia ihmisiä, jotka tarvitsee näitä palveluja eniten. Kysyisinkin apulaispormestariilta: Olisiko tässä mahdollisuus Helsingillä näyttää mallia ja siirtää nämä elintärkeät palvelut kaupungin alle ja hoitaa ne itse?

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

Toivoisin, että täällä salissa olevat kansanedustajat vaikuttaisivat myös tuolla hallituksen päässä, varsinkin jos ovat hallituspuolueen edustajia siihen, että tämä järjestöjen tilanne olisi todellakin toisenlainen, miltä se nyt valitettavasti näyttää tämän vaalikauden aikana kehittyvän. Se on täällä hyvä hurskastella.

Mutta sitten tähän, että pitääkö näitä toimintoja siirtää kaupungin omaksi toiminnaksi. Järjestöjen suuri vahvuushan nimenomaan on siinä, että ne kokoavat valtavan paljon vapaaehtoisia toimintaan. Ja on vaikea kuvitella, että jos toiminnot siirretään kaupungin omaksi toiminnaksi, kaupunki kykenisi kokoamaan samalla tavalla vapaaehtoisia mukaan toimintaan kuin järjestöissä tällä hetkellä toimii. Se ei ole ehkä julkisen sektorin luontevaa toimintatapaa nimenomaan sellainen, että vapaaehtoiset tekevät sitä toimintaa. Siinä tulee myös sote-puolella aika paljon erilaisia juridisia kysymyksiäkin, jotka hankaloittavat sellaista toimintaa.

Mä olisin halunnut kysyä vielä siitä, että miten meillä nyt on varauduttu erityisesti vertaisryhmätoiminnan osalta siihen, että jos järjestöt joutuvat lakkauttamaan toimintoja Helsingissä.

15.5.2024

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Alanko-Kahiluodon kysymys on tärkeä. Suomi perustuu hyvinvointivaltioon. Jos järjestöt ajetaan alas, niiden toimintaa on vaikea palauttaa. Kaupungin kannattaa varata varoja, jotta tärkeimpien sosiaali- ja terveysjärjestöjen toiminta saadaan turvattua. On hyvä, että Helsingin taloutta on hoidettu kohtuullisen hyvin, siksi Helsingillä pitäisi olla tähän varaa.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä nyt on kahdessa kysymyksessä peräkkäin hallituksen leikkausten vaikutukset Helsinkiin, ja täällä hallituspuolueiden edustajat toivovat Helsingiltä lisää toimia ja erilaisia juttuja. Te voitte kaikki vaikuttaa omiin puolueisiinne, että näitä leikkauksia ei toteuteta. Ei tämä ole pitkällä tavalla kestävä ratkaisu, että Helsingille siirretään kaikenlaisia vastuita lisää ja sitten täällä sanotaan, että tämä on tärkeätä työtä, mutta rahaa ei ole ja Helsinki sitten maksaa. Eihän se käy.

Voitaisiin vielä kolmantena asiana ottaa nämä asumiseen vaikutukset. Itse olen jättänyt kyselytunnille kysymyksen hallituksen asuntopolitiikan vaikutuksista Helsinkiin. Sitä ei otettu käsittelyyn. Toivottavasti seuraavalla kerralla otetaan sitten. Tämä on niin laaja kokonaisuus, miten tämä vaikuttaa. Mä toivoisin kaupungilta koontia siitä, missä näkyisi ihan euromäärät, että mitkä nämä vaikutukset on hallituksen politiikalla nyt Helsinkiin.

Kiitos.

Apulaispormestari Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen ehdottomasti samaa mieltä valtuutettu Jalovaaran kanssa siitä, että ei ole ihan kestävä lähtökohta, että jokaista asiaa tunnutaan

15.5.2024

---

lähestyvän sillä tavalla, että kaupungin pitää yksi yhteen laittaa eurot, jotka niukkenevan julkisen talouden tilanteessa jostakin tehtävästä poistuu. Varmaan se on sellaista keskustelua, että missä näin tehdään tai ei tehdä, mitä käydään sitten esimerkiksi eri muiden prosessien yhteydessä.

Samoin oon samaa mieltä siitä, mikä tässä nousi monta kertaa esiin, että kolmannen sektori vahvuus on nimenomaan vapaaehtoistyössä, ihmisten mukaan tulemisessa, omavastuisuudessa, ketteryudessa. Puolustan kyllä sitä näkemystä, että kaikki se, mitä kolmas sektori tekee, ei pidä olla eikä se voi olla sellaista, että julkinen valta ottaa siitä yli. Suomalaisen kolmannen sektorin vahvuus tulee nimenomaan siitä, että ihmiset ovat itse lähteneet tekemään, muuttamaan asioita, kantamaan yhteistä vastuuta. Mekin, kun me avustamme järjestöjä, avustamme nimenomaan tähän kansalaisyhteiskuntatoimintaan. Palveluostot, palvelutuotanto, ostopalvelut, se on eri maailma, ja se on eri keskustelu. Ajattelen itse niin, että on todella tärkeää erottaa nämä kaksi asiaa. Kansalaisyhteiskunta, järjestöt eivät Suomessa saa olla julkisen sektorin jatke, vaan nimenomaan vapaan kansalaistoiminnan lähde ja siitä versoava ja kumpuava asia.

Tällä ajatuksella myöskin olemme tehneet sen, että tämä järjestöneuvottelukunta on perustettu. Olen iloinen siitä. Tänäkin viikolla olemme saaneet olla valtuutettu Juvan ja valtuutettu Heinäluoman, valtuutettu Haglundin kanssa yhteisessä pöydässä järjestöedustajien kanssa. Olemme keskustelleet esimerkiksi hyte-neuvotteluista, jotka ovat lakisääteinen velvoite ja nimenomaan joiden puitteissa tehdään valtuutettu Sarkomaankin peräänkuuluttamaa vuoropuhelun tiivistämistä ja sen katsomista, että minkälaisia yhteisiä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteita meillä on ja miten me voimme viedä niitä eteenpäin kaupunki omien palveluidensa kanssa, oman tekemisestä kautta, ja järjestöt oman työnsä kautta. Tämä on sellainen foorumi, johon todella luotan siinä, että sen puitteissa voidaan tosiaan, mihin valtuutettu Koskelakin viittasi, käydä sitä yhteistä keskustelua. Esimerkiksi itse olen esittänyt toiveen järjestöedustajille järjestöneuvottelukunnassa, että kun nämä asiat konkretisoituvat, se on hyvä foorumi käydä keskustelua ja muodostaa tilannekuvaa myöskin kaupungin suuntaan.

Nimenomaan näin: Syvenevä yhteistyö eri osissa kaupunkia, eri puolilla kaupunkia, eri kaupungin toiminnoissa, mutta jatkuvasti pitäen kiinni siitä, että järjestöjen tehtävä on myöskin toimia omilla ehdoillaan omista lähtökohdistaan, oman jäsenistönsä lähtökohdista ja täydentää kaupungin tekemistä eikä korvata sitä.

15.5.2024

Kysymys on loppuun käsitelty. Frågan är slutbehandlat. Kysymys numero kolme. Fråga nummer ter. Valtuutettu Honkasalo. Avataan edestä.

3.3 VERONIKA HONKASALO – KOULUTUSLEIKKAUSTEN VAIKUTUKSET JA TOIMENPITEET HELSINGISSÄ

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Maan hallitus leikkaa koulutuksesta, vaikka toisin luvattiin ennen eduskuntavaaleja. Suunnitelmissa on muun muassa aikuiskoulutustuen lakkautus, leikkauksia ammatilliseen koulutukseen sekä toisen asteen koulutuksen maksuttomuuteen. Myös kuntien valtionosuusleikkausten kautta koulutus on uhan alla. Tämän lisäksi esimerkiksi vapaan sivistyksen rahoitusta leikataan.

Sipilän hallituksen päättäessä subjektiivisen päivähoito-oikeuden rajaamisesta päätti Helsinki olla rajaamatta lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen. Päätös tehtiin, koska kaupunki katsoi tuolloin puoluerajat ylittäen, että näennäiset säästöt maksavat myöhemmin korkojen kanssa paljon enemmän. Kunnilla on siis mahdollisuus valita toisin, mistä syystä kysynkin: Mitä vaikutuksia maan hallituksen koulutusleikkauksilla on Helsinkiin? Miten Helsinki vastaa hallituksen suunnittelemiin koulutusleikkauksiin?

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Honkasalolle kysymyksestä ja mahdollisuudesta nostaa tässä esille ajankohtaisia koulutuspoliittisia asioita ja niiden vaikutuksia meille täällä Helsingissä. On selvää, että näillä ehdotuksilla on myös negatiivisia vaikutuksia paitsi kaupungille koulutuksen järjestäjänä ja rahoittajana, ennen kaikkea oppilaille ja opiskelijoille. Kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on nyt käynnistetty kohtuullisen laaja vaikutusten arviointi ennakkoon siltä osin kuin se on mahdollista tässä

15.5.2024

---

vaiheessa, eli puuttuu aika paljon konkretiaa ja tietoa, jotta vaikutuksia voitaisiin arvioida tarkasti toimialalla.

Ensimmäisenä nostan esiin aikuiskoulutustuen lakkauttamisen. Työnantajana Helsingin kaupunki kouluttaa laajasti esimerkiksi lastenhoitajia oppisopimuskoulutuksella varhaiskasvatukseen tehtäviin. Sen lisäksi kaupunki tukee nykyisiä työntekijöitä pätevyitymään esimerkiksi varhaiskasvatukseen opettajiksi myöntämällä palkallista vapaata. Aikuiskoulutustukea korvaamaan on siis tärkeää löytää malli, joka mahdollistaa kouluttautumisen ja osaamisen kasvattamisen alalla, joka mahdollistetaan työn käynnin ohessa. On selvää, että jos mitään tukimuotoa esimerkiksi alanvaihtajille ei ole, vaikuttaa se myös Helsingissä meidän työvoimapula-aloihin. Hallituksen esityksen mukaan noin 38 prosenttia aikuiskoulutustuen saajista opiskelee nimenomaan kasvatusaloja tai terveystyö- ja hyvinvointialojen koulutusta.

Tämä koskee siis ammatillista koulutusta, eli kaupunkimme elinvoimaisuuden kannalta olisi tärkeää, että panostetaan jatkossakin ammatilliseen koulutukseen. Nämä hallituksen suunnittelemat koulutuspoliittiset leikkaukset osuvat nimenomaan nuoriin ja alanvaihtajiin. Kun tarkoituksena pitäisi nimenomaan olla koulutustason nosto ja työvoiman saatavuuden edistäminen, on tämä äärimmäisen huolestuttava kehityssuunta.

Kehysriihessä sovittuihin lisäsopeutustoimiin sisältyy siis ammatillisen koulutuksen rahoituksen 100 miljoonan euron leikkaus. Valtionosuuksien vähennys tullaan kohdentamaan niihin oppijoihin, joilla on jo ennestään toisen tai korkea-asteen tutkinto. Tämä on ongelmallista Helsingissä etenkin TE-uudistuksen kannalta eikä tue uudistukselle asetettua nopean työllistymisen tavoitetta. Lisäksi leikkaus on selkeässä ristiriidassa jatkuvan oppimisen periaatteen kanssa ja hankaloittaa Helsingissä työvoiman saatavuutta osaamistarpeiden muuttuessa.

Ja sitten toisen asteen koulutusta koskeva uudistus. Tämä on valtiolle niin sanotusti helppo säästötoimenpide, joka osuu suoraan koulutuksen järjestäjiin, sillä materiaalihankinnat tehdään opiskelijoiden aloittaessa opintonsa. Näin ollen leikkausten realisointi inhimillisellä tavalla ei ole edes mahdollista. Vaikutukset voivat olla mittavia liittyen opiskelijoiden hyvinvointiin, toimeentuloon ja oppimiseen. Pahimmillaan opiskelu voisi jopa keskeytyä sen muuttuessa maksulliseksi. Maksuttomuuden rajaaminen aiheuttaa merkittävän määrän myös hallinnollista lisätyötä hankintojen suunnittelussa, toteuttamisessa, materiaalien hallinnassa sekä konkreettisissa opetustilanteissa. Eikä kaupungin tasolla näin ollen välttämättä mitään säästöä synny.

15.5.2024

Helsingin osalta näitä kaikkia leikkauksia koskevia rahoituslinjauksia tehdään talousarvion yhteydessä. Toivon, että viimeistään syksyn budjettineuvotteluissa löydämme yhdessä konkreettisia vastauksia näihin jo ensi vuoden alussa osin voimaan tuleviin leikkauksiin, jos nämä valmistelut viedään eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Laisaarelle kattavasta vastauksesta.

On tosi hyvä, että useat valtuustoryhmät on tehnyt aloitteen tästä, että Helsinki kompensoi tämän maksuttoman toisen asteen romuttamisen.

Haluaisin nostaa vielä tässä esille sen, että tietenkin koulutukseen ja oppimistuloksiin vaikuttaa lasten ja nuorten hyvinvointi hyvin laajasti. Olisi tärkeää, että me pystyttäisiin tarkastelemaan koulutuspolitiikkaa laajemmasta näkökulmasta. Tähän kohtaan haluankin nostaa esille nämä hallituksen massiiviset sosiaaliturvaleikkaukset, jotka syöksee 17 000 lasta köyhyyteen, aiheuttaa lisää lapsiperheköyhyyttä. Meillä on vankkaa tutkimusta siitä, että vain hyvinvoiva lapsi ja nuori oppii kunnolla, joten on todella tärkeää huomioida myös se, että Helsinki pyrkii turvaamaan sen, että omalta osaltaan satsataan siihen oppimisen tukeen ja moniammatilliseen työhön myös kouluissa.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Hieman ihmettelen tätä jeesustelua. Raimo Sailas aikoinaan totesi, että siellä on eniten leikattavaa, johon eniten käytetään. Se sopii hyvin tähän ja edelliseen kysymykseen, koska sote- ja koulutus on ne, mihin eniten rahaa käytetään, joten sieltä löytyy eniten leikattavaa. Ei voi tietenkään toimia niin, että kun meillä on nyt hallitus, joka ottaa vakavasti sen uhan, että kohta joku muu tulee tänne määräämään, miten me yhteisiä verovaroja voidaan käyttää, koska me ei saada tätä velkaantumiskurimusta ratkottua. Nyt kun meillä on vihdoin viimein joku hallitus, joka ottaa sen tosissaan, eli myös tulevien sukupolvien etua silmällä pitäen tekee päätöksiä, nyt täällä sitten yritetään kaikki kompensoida

15.5.2024

---

helsingiläisillä veronmaksajilla. Ei missään tapauksessa tämä ole soveliasta eikä sovi, vaan säästöt täytyy viedä läpi eikä niitä Helsingin pidä kompensoida.

Erilaiset järjestöt tekevät varmaan ihan hyviä juttuja. Kiitos siitä heille, mutta totta kai myös siellä on paljon tehostettavaa ja sama pätee koulutukseen. Tämä aikuiskoulutustuen hurskastelu kyllä nyt kuulostaa ihan saivartelulta, koska sille ei ole mitään taloudellisia perusteita ja hyvä, että se ajetaan alas.

Valtuutettu Elisa Gebhard

Arvoisa puheenjohtaja.

On todella niin, että tämän maan hallitus leikkaa monin eri tavoin koulutuksesta, jonka ennen vaaleja piti olla pääministeri Orpon sanoin erityissuojeluksessa. Valtuutettu Meren äskeinen puheenvuorokin olisi helpompi ymmärtää, mikäli ennen vaaleja oltaisiin avoimesti kerrottu, että koulutuksesta tullaan tällä tavoin leikkaamaan.

Monet näistä leikkauksistahan tulevat osumaan Helsinkiin huomattavan kipeästi. Kyllä on niin, että aikuiskoulutustuen lakkauttaminen tulee syventämään osaajapulaa niillä työvoimapula-aloilla, joilla meillä Helsingissä on kova tarve osaajille. Lisäksi pidän järjettömänä, että maksuttomat oppimateriaalit tullaan viemään pois täysi-ikäistyiltä toisen asteen opiskelijoilta. Tämähän lisää myös byrokratiaa, aivan kuten apulaispormestari Laisaari jo sanoi. Ja on vaikea nähdä, miten sillä todella tullaan saavuttamaan haluttuja säästöjä.

Toivon todella, että Helsinki mahdollisuuksien mukaan kompensoisi hallituksen leikkausten aiheuttamia tuhoja kaupunkilaisille. Toivon myös, että Helsinki tekisi edunvalvonnassaan näkyväksi niitä vaikutuksia, joita leikkauksilla on.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tästä kysymyksestä valtuutettu Honkasalolle ja apulaispormestarelle vastauksesta.

15.5.2024

Oon hyvin pettynyt näihin esitettyihin koulutusleikkauksiin. Oon myös hyvin pettynyt siihen, että oon kuitenkin tässä kaupungissa tätä ennen ajatellut, että me ymmärretään täällä aika laajasti yli puoluekentän koulutuksen merkitys, mutta äsken minusta kuulosti siltä, että ehkä enää koulutusta ei niin arvosteta tai että se leikkaaminen koulutuksesta ei olekaan niin vakava asia. Myöskin kuulostaa hyvin huolestuttavalta, jos ei ymmärretä sitä valtavaa henkilöstökriisiä, mikä meillä on sekä sotessa ja varhaiskasvatuksessa ja näiden ammatillisen koulutuksen leikkauksien ja aikuiskoulutustuen leikkauksien yhteyttä siihen, että aivan aidosti meiltä puuttuu kohta se henkilökunta tekemään aivan välttämättömät tehtävät. Kilpailukykyäkään ei kauheasti edistetä, jos lapset eivät pääse kouluun ja aikuiset töihin.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Valtuutettu Meri harjoitti nyt melko löysäranteista velkapopulismia tavalla, joka ehkä sopisi paremmin joihinkin muihin saleihin kuin tänne, mutta toisaalta valtuutettu Meri myös poistui jo tästä salista niin, että tämän keskustelun osalta se oli ehkä siinä. Täällä me kuitenkin pyrimme hoitamaan kaupungin asioita, ja niitä ei voida hoitaa piittaamatta seurauksista pelkillä symbolisilla velkaviittauksilla, esimerkiksi tässä kysymyksessä työvoimapulasta. Se on todellinen ongelma, eikä siinä ole kyse siitä, toimiiko aikuiskoulutustuki kuinka tehokkaasti taloudellisesti vaan siinä on kyse siitä, miten me saamme työntekijöitä.

Mietinkin voisimmeko luoda omia vahvempia alanvaihtomalleja, joilla niillä aloilla, joissa meillä on työvoimapula, kaupunki pyrkisi edistämään aktiivisesti, vielä aktiivisemmin kuin nyt, mahdollisesti erilaisina työssäoppimISRatkaisuina tai muulla tavoin sitä, että ihmisillä on varaa vaihtaa alaa aloille, joissa me heitä tarvitsemme.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Siinä kun vajaa vuosi sitten istuttiin siellä Säätytalon salissa, hallitusohjelmaneuvoittelut olivat alkamassa, sinne tuli valtiovarainministeriön virkamiehiä kertomaan, mikä se todellinen taloudellinen tilanne oli. Me kaikki silloin ajattelimme, että se on huono, mutta me hämmästyimme. Se oli järkyttävä. Hallitus on tekemässä ensin kuuden miljardin, nyt lisää vielä kolmen miljardin menosopeutukset. Tämä on ihan poikkeuksellista. Silloin täytyy ottaa kaikki tarkasteluun. Siinä ei ole muuta

15.5.2024

---

vaihtoehtoa. Olisi kiva kuulla niitä vaihtoehtoja, mutta niitä ei ole esimerkiksi demareilta kuulunut ainuttakaan.

Jos puhutaan tästä aikuiskoulutustuesta, sitä on käyttänyt suurelta osin sellaiset henkilöt, joilla on jo valmiiksi ollut ylempi korkeakoulututkinto tai alempi korkeakoulututkinto. Eli tavallaan heille kustannetaan sitten uusi tutkinto. Täytyy ajatella sitä, että koulutus on kuitenkin investointi itseen, omaan osaamiseen ja tulevaisuuteen. Ja siltä pohjalta katsottuna kyllä tämä on perusteltua, että kun tilanne on todella katastrofaalinen valtion taloudessa, silloin ei voida jättää yhtäkään kiveä kääntämättä. Kuulisin mielelläni niitä keinoja.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät kanssavaltuutetut.

On välttämättä puututtava kyllä edelliseen valtuutettu Kalevan puheenvuoroon siltä osin, että puolelta aikuiskoulutustuen saajista puuttuu kokonaan korkeakoulututkinto. Ja meillä on tavoitteena nimenomaan korkeakoulutettujen osuuden lisääminen ja aikuiskoulutustuki on ollut yksi tekijä siinä, mikä on mahdollistanut. Apulaispormestari kertoi juuri, että esimerkiksi varhaiskasvatuksessa on ollut mahdollista se, että on nyt voinut työajalla jopa opiskella, mikä on todella hieno, mutta kaikkialla ei ole tällaista mahdollisuutta.

Mä olisin halunnut kysyä apulaispormestarilta: Onko meillä kaupungilla käsitystä siitä, kuinka iso osa meidän kaupungin työntekijöistä on hyödyntänyt aikuiskoulutustukea kouluttautumisessaan? Pahoin pelkään, että tämä on yksi este siinä uralla etenemisessä jatkossa varsinkin niillä, jotka ovat pienipalkkaisilla naisvaltaisilla aloilla.

Toisen asteen maksuttomuudesta nostan yhdeksi isoksi huolenaiheeksi ne oppilaat, jotka ovat sairauden tai oppimisvaikeuksien vuoksi joutuneet tuplaamaan perusopetuksessa luokan. Heillä tulee 18 vuotta täyteen jo ensimmäisen lukio- tai ammattikouluvuoden jälkeen. Eduskunnassa näytti olevan vielä epäselvyyttä, että mihin se raja on edes vedetty. Ministerikin lausunnoissaan kertoi ihan toista, mitä papereissa luki.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

15.5.2024

Olen myös todella pettynyt näihin maan hallituksen valintoihin tehdä näitä sopeutus päätöksiä, kun ne kohdistuvat näin rajusti myös koulutukseen. Sehän on arvovalinta, että jaatko veronkevennyksiä kaikista varakkaimmille vai päätätkö leikata kaikista heikoimmassa asemassa olevilta. Ja tässä on päätetty leikata esimerkiksi tämän toisen asteen maksuttomuuden rajaamisen osalta meidän nuorilta.

Kun tätä oon käynyt läpi myöskin eduskunnassa, niin oon kyllä tosi huolissani nuorten yhdenvertaisuudesta, koska pahimmillaan voi käydä pääkaupunkiseudulla niin, että jos Helsinki – ja toivon tietenkin, että Helsinki kompensoi näitä päätöksiä – Helsinkiin muodostuu maksuton toinen aste, mutta naapurikunnassa ei olekaan tätä toteutunut. Joten voi olla niin, että meidän kouluissa kilpailu kiristyy ja me ajamme meidän oppilaitokset myös entistä korkeamman pääsyräjän taakse myöskin. Ja tämä ei kyllä ole helsinkiläisten nuorten yhdenvertaisuuden ja kouluttautumismahdollisuuksien näkökulmasta hyvä tilanne.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Sehän on aivan selvää, että koulutuslupaus tässä nyt on syöty, että koulutus ei todellakaan ole missään erityissuojeluksessa. Siinäkin mielessä minusta on hieman harmillista, että joka kerta kun tästä puhutaan, hallitus vastaa, että perusopetukseen ollaan panostamassa 200 miljoonaa. Mutta tämäkään ei pidä itse asiassa ihan kokonaan paikkaansa, koska sitten kun leikataan valtionosuuksia, sehän tulee syömään sitä 200 miljoonaa. Lisäksi, jos hallitus lisää kuntien lakisääteisiä tehtäviä, niille tulee osoittaa myös rahoitus, mikä tarkoittaa, että se tässä vaiheessa jo valtionosuuksien leikkauksien myötä kutistunut 200 miljoonaa kutistuu entisestään.

Nythän ollaan lisäämässä vuosiviikkotunteja ainakin äidinkieleen ja matematiikkaan. Haluaisin kysyä apulaispormestari Laisaarelta: Miltä tämä kokonaisuus näyttää nyt Helsingin näkökulmasta? Minkä verran tästä panostuksesta, jos sitä voi panostukseksi kutsua näiden leikkausten jälkeen, jää lisätehtävien hoitamiseen? Kuulisin mielellä myös apulaispormestarin näkemyksen siitä, että mihin kohdennettuna Helsingissä tarvittaisiin opetukseen ja nimenomaan perusopetukseen lisäresursseja. Mikä on se paikka, missä me hyötyisimme niistä kaikista eniten?

15.5.2024

Apulaispormestari Paavo Arhinmäki

Arvoisa rouva puheenjohtaja.

Näin kun kuntatasolta seuraa valtakunnan politiikkaa, olen kiinnittänyt huomiota lähinnä siihen seikkaan, että samaan aikaan kun veronalennuksia on jaettu, velkaa otetaan entistä enemmän. Mutta Helsingissä onneksi meillä on toisentyypinen tilanne ehkä sen vuoksi, että on vähän toisentyypinen vaaleilla valittu päätöksentekijäpohja. Meillähan taloudellinen tilanne on huomattavasti parempi. On tehty vastuullista talouspolitiikkaa, joka on mahdollistanut sen, että me olemme pystyneet samaan aikaan panostamaan lapsiin ja nuoriin, kun valtakunnan tasolla näyttää siltä valitettavasti, että niiltä ollaan leikkaamassa.

Tämä on pitkässä juoksussa, kun katsoo helsinkiläisnäkökulmasta, erittäin taloudellisestikin epäkannattavaa. Mitä useampi nuori syrjäytetään yhteiskunnasta, mitä useampi nuori jää ilman huolenpitoa, ilman koulutusta, sitä isommat kustannukset siitä tulee pitkässä juoksussa Helsingille ja suomalaiselle yhteiskunnalle. Sen vuoksi pitää käydä hyvin tarkkaan läpi se, minkälaiset vaikutukset näillä mahdollisilla hallituksen ja eduskunnan päätöksillä on Helsingin näkökulmasta. Jonkin verran kasvatuksen ja koulutuksen toimialan lisäksi näkymää on jo kulttuurissa ja vapaa-ajan toimialassa, joka koskettaa lapsia ja nuoria.

Tällä hetkellä näyttää siltä, että koulunuorisotyö, johon panostimme yhdessä merkittävästi lisää, samaan aikaan siitä valtio on leikkaamassa. Se on ollut hyvin onnistunutta, kiitettyä ja toivottua toimintaa. Samoin etsivä nuorisotyö, jolla on pyritty erityisesti puuttumaan siihen, joka on täälläkin aivan oikein puhututtanut, että meillä on se pieni joukko nuoria, joka voi hyvin pahoin ja monella tavalla huono-osaisuus tiivistyy. Tähän erityisesti on kohdennettu. Tämän rahoitus valtion tasolta on leikkaantumassa. Ja Harrastamisen Suomen malli, jolla olemme pyrkineet huolehtimaan siitä, että jokaisella helsinkiläisellä lapsella on oikeus vähintään yhteen harrastukseen maksuttomasti koulupäivien yhteydessä, myös sen rahoitus on vähentymässä.

Jos me emme tähän Helsinkiin reagoi, se tarkoittaa sitä, että lasten ja nuorten tuki, tulevaisuuden näkymät heikentyvät myös tältä osin. Halusin tuoda tämän näkökulman tähän näin, että nämä ei kosketa nämä lapsiin ja nuoriin suuntautuvat leikkaukset vain kasvatuksen ja koulutuksen näkökulman kautta, vaan myös nuorisopalveluiden kautta. Se on ollut sellainen, mistä olen hyvin tyytyväinen ja ylpeä. Me olemme kaikki yhdessä halunneet panostaa lasten ja nuorten palveluihin ja siihen, että kukaan ei syrjäydy. Siinä on meillä iso tehtävä sitten jatkossa

15.5.2024

---

huolehtia, että nämä leikkaukset, mitä valtion tasolta tulee, eivät vaikuttaisi helsinkiläisiin lapsiin ja nuoriin.

Apulaispormestari Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Valtuutettu Peltokorvelle: Tosiaan meillä ei ole tarkkoja lukuja näistä aikuistuen käyttäjistä, mutta kiinnostus on ollut suurta. Tosiaan tähän on ollut toimialan tavoitteena nimenomaan, että tällä työvoimapolusta kärsivällä toimialalla saadaan työntekijöitä meidän varhaiskasvatukseen. Tosiaan tässähän on siis se riski, että jää nimenomaan työnantajien harteille nämä kustannukset, jos työnantaja haluaa, että pystytään kouluttamaan näitä ja vaihtamaan alaa pienipalkkaiset työntekijät.

Valtuutettu Koskelalle: Nyt en pysty ikävä kyllä antamaan mitään lukuja. Tätä toimialalla nimenomaan selvitetään. Tämä on hyvin iso kokonaisuus. Pysin tuossa alkuvastauksessani nimenomaan ottamaan kantaa näihin eri osa-alueisiin. Tätä siis jatketaan tätä selvittämistä. Mutta todettakoon, että nämä lisätunnit näissä perustaidoissa on kaupungin linjauksen mukaisia. Koulutus 2030 meidän olemme nimenomaan sen äärellä, että pyritään vahvistamaan meidän helsinkiläisten oppilaiden perustaitoja. Tästä ollaan lausuttu ja tätä pidetään hyvänä suuntana.

Kiitos.

100 §

Esityslistan asia nro 6

HALLINTOSÄÄNNÖN MUUTTAMINEN, TOIMIALOJEN HALLINTOJEN ORGANISAATIONIMI, KOULULAISTEN AAMU- JA ILTAPÄIVÄTOIMINTA SEKÄ TEKNISLUONTEISIA MUUTOKSIA JA TÄSMENNYKSIÄ

Valtuutettu Hilikka Ahde

Kiitoksia, puheenjohtaja.

15.5.2024

Mä oon erittäin tyytyväinen siihen, että vihdoinkin kuntalain 82 pykälä luottamushenkilöille maksettavista korvauksista, ansionmenetyksestä ja kustannuksista, joita luottamustoimen vuoksi aiheutuu sijaisen palkkaamisesta, huomioidaan nyt vihdoinkin hallintosäännössä omaishoitajienkin osalta.

Kun uusien valtuutettujen perehdytyksessä kesäkuussa 2021 tiedustelin tätä asiaa, minulle vastattiin, että asia hoidetaan mahdollisimman pian hallintosäännössä kuntalain edellyttämään muotoon. Siitä on nyt kolme vuotta aikaa. Samalla kun omaishoito lisätään hallintosääntöön, tulee varmistaa, että kustannuksia omaishoidon korvauksista voi lastenhoidon ja ansionmenetyksen tapaan hakea sähköisellä lomakkeella, ettei tarvitse enää täyttää lippulappuja lomakkeella, jota ei ole tarkoitettu ko. tarkoitukseen.

Lisäksi korvauksien tulee olla täysimääräisiä perustuen todellisiin kustannuksiin. On aivan eri asia palkata ammattilainen esimerkiksi huonokuntoisen hoidettavan omaishoitajan sijaiseksi kuin vaikkapa lastenhoidon avuksi. Lisäksi ohjeet tulee olla selkeät. Mielestäni kaikkein selkeintä ja yksinkertaisinta olisi, että kaupunki myöntäisi erillisen palvelusetelin luottamushenkilönä toimivan omaishoitajan luottamustehtävien hoitoa varten. Silloin vältyttäisiin kaikenlaisilta verosekoiluilta, jossa pahimmillaan omaishoitajan verotetusta tulosta maksamat palkkiot sijaiselle tulkitaan omaishoitajan verotettavaksi ansiotuloksi korvauksen maksatusvaiheessa. Näinkin on käynyt, koska ohjeistus ei ole ollut riittävän selkeä.

Kiitos.

102 §

Esityslistan asia nro 8

LAUTTASAAREN ISOKAARI 24–28 ASEMAKAAVAN MUUTOS (NRO 12844)

Ledamoten Petrus Pennanen

Tack, ordförande

15.5.2024

Ehdotettu Isokaaren arvoalueen kaavauudistus on hyvä ja tarpeellinen. Uudet rakennukset sekä lisäävät asukasmäärää että parantavat kaupunkikuvaa, mikä ei ole aina helposti saavutettava tavoite. Lamellitalojen sijoitus ja massoittelu on entistä yhtenäisempi viereisten ja vastapäisten rakennusten kanssa, ja myös rakennusten ulkoasu on paremmin sovitettu kadulle. Rakentamisessa ei ole aina syytä pyrkiä yhtenäiseen ilmeeseen, vaan kontrasteillakin on roolinsa, mutta Isokaari on kuitenkin erityisen yhtenäinen ja kaunis alue, ja tätä erityislaatusuutta on syytä mieluummin vahvistaa kuin heikentää.

Nykyään paikalla on paikallisten suosima ravintola Rixi. Asukkaiden yhteisöllisten kohtaamispaikkojen tärkeyttä ei voi vähätellä. On hyvä, että kaavassa velvoitetaan rakentamaan uusi liiketila, johon liittyy terassi, eikä rakentamista ole jätetty vapaavalintaiseksi lisäykseksi. Maanalainen pysäköinti on erinomainen asia. Autot ovat suojassa poissa silmistä ja ihmisillä enemmän tilaa. Kyseessä on ilmeisesti ensimmäinen kansipiha alueella, ja on tärkeää, että toteutus tehdään huolella. Puita ei kannen päällä ilmeisesti voi kasvattaa, mutta se pitäisi kuitenkin suunnitella viherpihamaiseksi. Huonoin vaihtoehto olisi, jos betoninen pihakansi tulee näkyviin maan pinnalle törröttämään. Samoin on tärkeää, että ajorampit pysäköintihalliin sopivat ilmeeltään Isokaarelle ja ovat mahdollisimman huomaamattomia tai ehkä käytössä on jopa robottipysäköinti, jolloin ei tarvita ajoramppia ollenkaan.

Toivon siis, että tätä hyvää kaavaa toteutettaessa kiinnitetään erityistä huomiota pysäköintihallin maisemoimiseen mahdollisimman huomaamattomaksi.

Kiitos paljon.

Valtuutettu Minja Koskela

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä asemakaavan muutos hyväksyttiin yksimielisesti kaupunginhallituksessa. Siinä yhteydessä päätettiin myös, että lisätään esittelijän perustelujen toisen kappaleen viimeisen lauseen jälkeen vielä huomio siitä, mitä on aiemmin sovittu jo ja tässä yhteydessäkin. Tämä ei tuonut uutta, vaan täsmensi tätä kokonaisuutta, että asuinkerrostalon hiilijalanjälki ei saa ylittää Helsingin kaupungin asettamaa rakennusajankohtana voimassa olevaa hiilijalanjäljen ohjearvoa. Pidän tätä lisäystä tärkeänä sen vuoksi, että tässäkin on kyse nyt purkavasta uudisrakennuksesta. Tästä on käyty aika paljon julkista keskustelua Helsingin kontekstissa

15.5.2024

---

siitä, minkä verran me puretaan ja rakennetaan uutta tilalle. Ja on huomionarvoista, että aina kun tällainen purkamispäätös tehdään, ne päätöt ovat varsin korkeita, ja tähän tulisi kiinnittää huomiota.

Tänään aamulla kuuntelin Ykkösaamua, ja siellä puhuttiin tästä samasta asiasta ihan valtakunnallisena ilmiönä. Eli vaikka meillä on olemassa tällaisia ohjearvoja, vaikka meillä on olemassa ohjeistus sille, missä määrin tämä purkaminen on hyväksyttävää, ja pyydetään lausuntoja Museovirastolta ja muuten, minusta tämä on kysymys, mihin meidän olisi syytä kiinnittää kaupunkina enenevässä määrin huomiota, kun aletaan puhua valtakunnallisestikin purkamisbuumista, että missä määrin se edistää meidän tavoitteita siitä, että saadaan aidosti päästöjä alas.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tässä kyllä on vinha pointti, mitä esimerkiksi valtuutettu Koskela täällä sanoi ja muutkin. Jos ajatellaan tätä kaupunkikuvaa, tällehan on olemassa nimikin, se on se Turun tauti, jossa purettiin hienoja vanhoja rakennuksia. Katsoo vaikka Turun kauppatoria, niitä valokuvia, mitä siellä oli ennen kuin tämä Turun tauti iski, minkälaisia hienoja kivitaloja siellä oli. Kun katsoo sitä nyt, voi ajatella, että ne ovat järkyttävän näköisiä, valtaosa niistä. KOPin kolmio, joka on Viljo Revellin kauhistus, on useita kertoja valittu Suomen rumimmaksi rakennukseksi. En tiedä, yritetäänkö Helsingissä kilpailla sillä.

Tämä ei tosiaan rajoitu nyt tänne Lauttasaareen, vaan tätä samaa nähdään ympäri kaupunkia. Täydennysrakennetaan aivan hullun lailla. Esimerkiksi Kalevankadulle Vanhan Polin konesalien sisäpihalla rakennetaan kauheat tornit, jotka ei mitenkään sovi siihen alueen miljööseen. Se sisäpiha rakennetaan aivan täyteen. Eikä ole tämä ainut paikka. Sitä tapahtuu muuallakin. Toivoisin, että myös näitä kulttuurihistoriallisia ja arkkitehtonisia arvoja hiukan edes arvostettaisiin tässä kaupungissa.

Ledamoten Petrus Pennan (replik)

Kiitos paljon.

En ymmärtänyt, miten valtuutettu Kalevan kommentti liittyi tähän, koska tässä tapauksessa siinä on siis lamellitalojen sarja Isokaarella, joka

15.5.2024

---

jatkuu keskeytymättä. Toisella puolella se jatkuu, ja sitten kolme viimeistä taloa toisella puolella puuttuu. Eli siellä on semmoiset matalat, ihan erilaiset talot kasvillisuuden takana. Ja nyt tässä tehdään nimenomaan niitä lamellitaloja lisää kolme kappaletta. Eli se jatkuu se lamellitalojen sarja yhtenäisenä kummallakin puolella, ja nimenomaan tulee se entistä kauniimmaksi ja historiallinen arvo korostuu ja estetiikka, mitä sillä on alun perin haettu. Näkisin, että tämä kritiikki ei nyt tähän kyllä sopinut yhtään, vaikka johonkin muuhun tapaukseen varmasti sopiikin.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä olin itsekkin tätä kaavaa päättämässä tai silloin lautakuntavaiheessa. Olin vielä lautakunnan jäsen silloin, ennen kuin jouduin sen jättämään, valitettavasti. Mutta kyse on nyt tästä laajemmasta kuvasta. Täällä on puhuttu hallitusohjelmasta ja hallituksen koulutuspolitiikasta koko alkukokous. Niin kai nyt voidaan sentään puhua vähän myös kaupunkia koskevista yleisistä periaatteista. Täällä nyt on kuitenkin aivan selvästi kaikkien nähtävillä tämä tämmöinen vimma siihen täydennysrakentamiseen ja siihen, että ei kunnioiteta kunkin asuinalueen ominaispiirteitä, jotka on erityislaatuisia, jotka tekee sitä hienon. Tämä oli se syy valtuutettu Pennaselle.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Tietysti tärkeää on käydä tätäkin keskustelua, että miltä kaupunki näyttää, miltä se tuntuu ja minkälaisia kerrostumia sieltä löytyy ja miten me suhtaudumme tämmöiseen rakennettuun kulttuuriperintöön. Kannattaa muistuttaa, että kaupunki vastikään on hyväksynyt rakennetun kulttuuriperinnön ohjelman, ja sitä sopisi kaikilla tasoilla lukea hieman enemmän.

Olkaamme iloisia, että tässä nyt palataan tähän Lauttasaarelle tunnusomaiseen 30-luvun ja sotien jälkeisen ajan tyyliin. Ei siinä mitään,

15.5.2024

---

mutta minun kysymykseni koski tätä niin sanottua anniskeluravintolaa ja sen terassia, johon valtuutettu Pennanen jo viittasi. Kyseessä on siis legendaarinen Rixi Baari, joka on leimannut tämän osan elämää Lauttasaassa jo useiden vuosikymmenten ajan. Ja se on olennainen ja elävä osa Lauttasaaren todellakin sekä rakennettua kulttuuriperintöä että ravintolaelinkeinoa. Hienoa, jos sen jatkuvuus on taattu, mutta mistään ei löytynyt nyt tietoa, että onko nykyisen yrittäjän kanssa käyty keskustelua siitä, että tämä paikka ja paikan henki jatkuisi mahdollisessa uudessa ravintolatoiminnassa.

Kaiken kaikkiaan on tietenkin tärkeää, että kaavoihin liittyvä keskustelu avaisi myös näitä kaupunkitilan symbolisia ulottuvuuksia. Liian usein me keskustelemme herkästi vain kantakaupungin näivettymisestä tai elinvoimasta. Ja unohtuu juuri tämä, että meillä on valtavan rikas esikaupunkien ja lähiöiden vyöhyke ja verkostuma, jossa on paljon monenlaista toiminnallista erilaisuutta ja omaperäisyyttä, joka näkyy sekä suunnittelussa että rakennustaiteessa että tietenkin tavalla, jolla ihmiset elävät kaupunginosissaan. Vaikka täällä taidan asettua ainoaksi 1960-luvun arkkitehtuurin puolustajaksi, niin pakko sanoa, että tässä tapahtuu myös tietynlainen ympäristöllinen parantuminen. Ja toivon, että näihin rakennuksiin saataisiin nimenomaan perheasuntoja tai suurempia asuntoja eikä vain iänikuisia yksiöitä ja kaksioita.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Meillä näyttää olevan muodissa purkaa rakennuksia ja korvata ne melko samannäköisellä rakennuksella, jossa on pari kerrosta lisää, ja sitten saadaan autot kannen alle. Nämä on varakkaita ihmisiä, jotka omistavat näitä kiinteistöjä, ja he haluavat niistä semmoisia kuin he itse haluavat rakentaa. Tämä on nyt muotikysymys, ja tätä nyt tehtiin Katajajarjussa ja nyt tehdään Isokaarella.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Jos teille sopii, keskityn tässä puheenvuorossani puhtaasti vain tähän kaavaan niin kuin ohjeistitte. Vastaus tulee tähän valtuutettu Kolben

15.5.2024

---

kysymykseen. Ainakaan siinä vaiheessa, kun tämä oli lautakunnan käsitellyssä, kysyin nimittäin tältä ravintolayrittäjältä, häneltä ei oltu kysytty millään tasolla tästä eikä tiedotettu, valitettavasti.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä Isokaaren kaava on siitä poikkeuksellinen, että valtuustourani aikana tämä on ylivoimaisesti kiitellyin täydennyskaava Lauttasaassa. En muista toista kaavaa, jonka vastaanotto olisi ollut yhtä positiivinen. Tässä salissakin tähän tuntuivat suhtautuvan myönteisesti lähes kaikki paitsi valtuutettu Kaleva, joka kritisoi sinänsä perustellusti Turun 60-luvun asemakaavoitusta.

Tässä kaavassa määräyksissä todetaan esimerkiksi: ”Rakennusten julkisivujen on oltava viereisiin Isokaaren eteläreunan kerrostaloihin sopivia, sävyt ym. Rakennuksissa on oltava harjakatto. Katemateriaalin on oltava tiiltä.” Eli tässä ohjataan tekemään sellaista, mitä siellä vieressä arvostetaan, millä on, kuten professori Kolbe sanoi, positiivinen vaikutus kaupunkikuvaan.

Valtuutettu Pennanen pohti istutuksia. Kaava myös velvoittaa istuttamaan kaikki tontin reunat paitsi siltä osin, kun siihen on ravintolan terrassi merkitty. Muihin osiin pitää tulla istutuksia. Pysäköintikannen päällä se on tietysti rajatumpaa, mutta uskoisin, että talon rakentajalla on intressi tehdä siitäkin pihasta kiva, koska se tietenkin lisää asuntojen myyntiarvoa. Myös kysymykseen asuntojen koosta. Tämänkin osalta on voimassa meidän normaalit määräyksemme siitä, että perheasuntoja pitää olla. Eli ei voi tulla pelkkiä yksiöitä ja kaksioita. Kaiken kaikkiaan hyvä kaava.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Otin oikeastaan puheenvuoron kiittääkseni Laura Kolbea tärkeän asian esiin nostamisesta. Olen törmännyt tässä kaupungissa aikaisemminkin vastaaviin tilanteisiin, mitä tullaan uusiin kaavoituksiin ja yrittäjiin, ketä siellä operoi. Olen itse koettanut toimia kirjekyyhkynä kaupungin suuntaan ja kysellä, missä mennään kaavojen suhteen, saamatta mitään vastauksia. Tämä on vähän väärä asenne hoitaa kaupunkia.

15.5.2024

Itse kyselin Tapulikaupungin vastaavanlaisen kaavan kohdalla, että minkälaiset toimintaedellytykset yrittäjillä on jatkossa. En saanut minkäänkokoista vastausta. Tämmöistä toimintatapaa en halua hyväksyä, että valtuutettuna mulle ei anneta tietoja, mitä mulle kuuluu.

Kiitos.

Keskustelu on päätynyt. Diskussionen är avslutad. Kaupunginhallituksen ehdotus hyväksytään. Stadsstyrelsens förslag godkänns. Asia on loppuun käsitelty. Ärendet är slutbehandlat. Asia numero yhdeksän. Ärende nummer nio. Keskustelu alkaa. Diskussionen börjar. Valtuutettu Holopainen.

103 §

Esityslistan asia nro 9

VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE KULOSAAREN 1960-LUVUN OSTOKESKUKSEN SÄILYTTÄMISESTÄ

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Vaikka välillä tässä kaupungissa meinaa loppua usko siihen, uskallammeko me ja arvostamme meidän rakennusperintöä, historiaa ja tämän kaupungin kiinnostavia omaleimaisia kaupunginosia, tässä tapauksessa haluan kiittää lämpimästi niitä 33 valtuutettua, jotka tämän aloitteen peräti allekirjoittivat. Ja erityisesti toki lautakuntia. Kaupunkiympäristön lautakuntaa, joka päätyi kannattamaan sitä, että ensisijaisesti pyritään edistämään tätä osittaista säilyttämistä sekä tietysti kulttuuri- ja vapaa-aikalautakuntaa, joka yksimielisesti esittää, että vähintään osittainen arkkitehtuurin ilmeen säilyttäminen on kannattavaa.

Tässä edellisessä keskustelussa moni ansiokkaasti toi esiin, että meillä on historiassa valitettavia esimerkkejä tämmöisistä Turun taudeista myöskin Helsingissä. Nyt aika paljonkin olemme tästä käyneet keskustelua. Mediassa on käyty keskustelua, että onko meillä kykyä arvostaa ja suojella myös tätä hieman uudempaa, niin sanotusti uudempaa rakennusperintöä, josta nyt tässäkin on kyse. On huomioitava, että tämä kyseessä oleva ja muut Helsingin omaleimaiset 60-luvun ostarit on erityisesti sellaisia, jotka on arvioitu aikoinaan jo rakennushistoriallisesti

15.5.2024

---

arvokkaimpaan kategoriaan rakennuksia. Ja nyt tämä Kulosaaren ostari vielä tässä selvityksessä kuuluu tähän kaikkein arvokkaimpaan luokkaan arkkitehtuuriltaan.

Silti meillä on hyvin vähän näitä ostareita jäljellä ja hyvin vähän niitä, jotka ovat kokonaan säilymässä, häviävän vähän. Sen takia olen iloinen, että myös modernin arkkitehtuurin arvostettu asiantuntijajärjestö Docomomo on ottanut kantaa näiden harvojen jäljellä olevien ostareiden arkkitehtuurin suojelemisen puolesta, ja myös nostaa esiin Erkki Karvisen suunnitteleman Kulosaaren ostarin, joka on nyt ajankohtainen, jonka kohtalosta me päätetään.

Mä haluaisin täällä muutamia esillä olleita väärinkäsityksiä korjata. Tässä on siis kyse omistajista, joista suurimmat ovat Smile Invest Oy ja Cibus Grocery Finland. eivät paikalliset pienyrittäjät. Smile Invest toimii Oulussa, kiinteistösijoitusyhtiö, ja Cibus Grocery Finland on isompi myös globaalisti omistettu yhtiö, huomattavasti suurempi kiinteistösijoitusyhtiö pörssissä. Nyt sitten tällä ostoskeskusyhtiöllä on totta kai intressi saada tästä tontista mahdollisimman hyvä tuotto, ja tietysti myös muitakin ymmärrettäviä intressejä tässä kaupungissa toivottavasti on. Ja siksi onkin tällainen varsin hyvä kompromissi ja selvitykset siitä olleet meneillään, jossa pystyttäisiin säilyttämään tämä arvokkain osa, porrasosa, ja sen arkkitehtuurin ilme ja saamaan myöskin merkittävästi lisää asuntoja.

Totta kai kuka tahansa omistaja haluaa tietysti paremman tuoton ja purkamista ajavat, mutta on todella hienoa, että nyt lautakunnat ovat ottaneet kannan sen puolesta, että kyllä me tässä kaupungissa myös arvostamme meidän rakennusperintöä, ainakin tätä arvokkainta rakennusperintöä ja tätä arkkitehtuuria. Ja todellakin siis tässä osittaisessakin säilyttämisessä lisärakennusoikeuden avulla on mahdollista kattaa kaikki kulut, eli sekin on varsin hyvä diili näille omistajille. Tässä aika loppui kesken, mutta keskustelu jatkunee.

Kiitos.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuossa Mari Holopainen sanoi, että on puhuttu väärin näistä asioista, mutta mun mielestä tämä kaupunginhallituksen päätösehdotus on erittäin hyvä täällä, jossa todetaan, että kaupunginvaltuusto ei ole oikea

15.5.2024

---

taho ottamaan tässä vaiheessa kantaa kaavan sisältöön, vaan se käsittelee vasta lopullisen kaavaehdotuksen lautakunnan ja kaupunginhallituksen esityksestä. Näin ollen näillä lausunnoilla, mitä on annettu tästä aloitteesta, ei ole merkitystä, vaan tämä menee nimenomaan varsinaiseen kaavan käsittelyprosessiin, jolloin otetaan kantaa tämäntyyppisiin kysymyksiin.

Lisäksi haluan todeta, että asukkaat haluaisivat sinne Kulosaareen palveluita, ja on epärealistista ajatella, koska tämä rakennus on teknisesti niin huonossa kunnossa, että sitä ei pystytä enää korjaamaan, että se pystyttäisiin myös jatkossa säilyttämään tällaisenaan. Valitettavasti näin on.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuossa täytyy heti korjata muutama asia. Ensinnäkin asukasyhdistys teki netissä kyselyn, ja aivan ylivoimainen enemmistö toivoi, että tämä rakennus oltaisiin voitu suojella kokonaan semmoisena kuin se nyt on. Tämä ei valitettavasti näytä olevan mahdollista, mutta nyt toivotaan, että edes pystyisimme kaupunkina suojelemaan ja säilyttämään tämän ilmeen osittain. Ja se toki on ihan mahdollista.

Sitten tietysti valtuutettu Rautava, teidän kanta kyllä on tullut selväksi. Kun tämä ostariyhtiö piti heidän avoimen infotilaisuuden, Risto Rautava oli sitä juontamassa. Tietysti totta kai kaikki voi ottaa minkä tahansa kannan, mutta toki tässä on todettava se, että lautakunnat, jotka nyt linjasivat ja nimenomaan kaupunginhallituksen vastauksessa todetaan, että kaupunkiympäristölautakunta ohjaa kaavoitusta, kyllä se kaupunkiympäristölautakunnan näkemys on toki voimassa, vaikka valtuutettu Rautava ei sitä itse kannattanutkaan.

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Vetoan tähän kaupunginhallituksen tekemään esitykseen, että valtuusto ei ole oikea taho ottamaan tähän kantaan. Silloin tämä asia palautuu lähtöruutuun ja tämä asia on täysin auki. Lisäksi kun tässä nostettiin esille tämä tilaisuus, siellä oli erittäin paljon asukkaita, jonka jälkeen myös asukkailta sain paljon yhteydenottoja, että sinne haluttaisiin

15.5.2024

---

palveluita, kun tällä hetkellä siellä esimerkiksi tehdään huumevälitystä siellä vanhalla ostarilla ja se on rapistumassa. Eli asukkailta on tullut erittäin paljon kannatusta tälle uudelle hankkeelle, mitä se yhtiö suunnittelee.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ehkä tässä on turha tehdä kovin voimakasta vastakkainasettelua. Olen siitä vähän eri mieltä ehkä Risto Rautavan kanssa, että totta kai sillä lautakunnankin näkemyksellä on painoarvoa tässä vaiheessa, vaikka ei ole vielä sitä kaavoitusta. Lautakunnassa otettiin kuitenkin se kanta, että osittainen suojele voisi olla selvitettävä asia, ja nythän on hyvä, että se asia käydään myös perusteellisesti läpi. Mutta on tietenkin myös niin, että kyllähän tässä tämän taloudellisen yhtälön pitää pelata ja toimia. Se edellyttää sitä, että myös sille suojelelle ja vanhan kunnostukselle löytyy rahoitusta, kun kyseessä on kuitenkin yksityisessä omistuksessa oleva ostariyhtiö. Joten molempia kannattaa tasapainoisesti viedä eteenpäin, tätä osittaisen suojele selvitämistä, mutta myös sitä, että tämä taloudellinen yhtälö ja kannattavuus tässä ostariyhtiön kohdalla säilyy.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kulosaaren ostarin tilanteesta on tullut paljon palautetta, ja sen perusteella asukkaiden mielipiteet ovat jakautuneet. Hyviä argumentteja on sekä ostarin säilyttämisen että purkamisen puolesta. Joka tapauksessa on selvää, että aika on ajanut ohi vanhasta ostarista. Erinomaiset palvelut Redissä ja Herttoniemessä näkyvät heikentyneinä kysyntänä Kulosaaren ostarilla. Tulevan kaavan valmistelun lähtökohtana tulee olla se, että kulosaarelaisten palvelut paranevat ja ostarista tulee nykypäivän tarpeita palveleva kulosaarelaisten kohtaamispaikka.

Kulosaaren koulu on suosittu, ja vanhempien palautteen mukaan ryhmäkoot ovat ennestään suuria. Tämän ja kaikkien muiden täydennysrakennushankkeidemme edetessä on tärkeää varmistaa, että alueella on riittävä määrä päiväkotij- ja koulupaikkoja asukasmäärän lisääntyessä. Teinkin tästä lisäyksen kaupunkiympäristölautakunnan käsittelyssä. Ostarin muutoksissa ja mahdollisissa purkutoimissa pitää minimoida

15.5.2024

---

ympäristölle aiheutuvat vahingot ja hyödyntää maksimaalisesti kiertotaloutta. Kulosaaren ostarin kaava on syytä saada eteenpäin mahdollisimman pian, jotta ostarin tulevaisuuteen liittyvä epävarmuus päättyy.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä tervehdin tätä aloitetta ilolla siinä mielessä, että tätä keskustelua käydään tässä salissa. Täällä on lakaistu vuosien saatossa aika monta odekaa nurin, muun muassa Puotila ja Lauttasaari. Meillä on myös olemassa Kulosaaren lisäksi Kontulan ostari ja Puotinharjun ostari, minkä säilymistä kyllä peräänkuuluttaisin myös. Puottarin suhteen on toki tehty myös päätös, että näin tulee tapahtumaan, mutta Kontula on vielä vähän auki. Yksi, mikä on kanssa mielenkiintoinen, mikä taitaa olla meidän vanhimpia ostareita tai vanhin peräti, on Munkkivuori.

Toivoisin, että se ei ole tässä mikään peruste... tai valtuutettu Rautava mainitsi, että Kulosaaren ostari toimii huumeiden välityspaikkana. Huumeongelma tai huumeiden välitys ei tässä kaupungissa kuitenkaan sillä korjaannu, jos pystytetään tornia joka lähiöön ja niitä ostareita pistetään nurin. Oikeastaan viime asiakohdassa täällä käytiin tärkeää keskustelua siitä, kuinka paljon on tärkeää jättää eri aikakausia ja rakenteita tähän meidän kaupunkikuvaan. Täytyy muistaa, että tuolla on semmoista 40–50-luvun lähiötä. Ei voida puhua enää mistään kovinkaan uusista asuinalueista, jonkunnäköistä vanhaa kaupunkia. Kaikkea tätä ei pidä lakaista muutaman ohkaisen tornin tieltä.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tervehdin ilolla tätä hyvää keskustelua kaupunkiympäristön laadusta ja keinoista vaalia monenlaisia tärkeitä ja yhteisöllisesti merkittäviä asioita. Tätä meidän pitäisi harrastaa ilman muuta enemmän, koska kaikilla on mielipide. Myös kaupunki on vahva ympäristö, joka herättää tunteita. Näistä tunteista on usein meillä vaikea puhua. Me kiinnymme rakennuksiin, paikkoihin, tiloihin. Ne muodostuvat tärkeäksi osaksi meidän identiteettiä sekä paikallisesti että laajemmin jonkinlaisen helsinkiläisyyden ilmentäjänä.

15.5.2024

Ja se, että nyt Kulosaaren ostoskeskus on tällainen paikka, joka on tärkeä monella tavalla toiminnallisesti yrittäjille ja asukkaille, ilmentää niitä puutteita, joita meillä kaavoitukseen liittyy kuulla ja tuottaa asukaskuulemisen ja toimijoiden, yrittäjien, valtuutettujen, lautakunnan jäsenten ja virkamiesten yhteistä tahtotilaa. Tässä on ostoskeskus, joka on tärkeä. Sillä on merkittävät historialliset vaiheensa. Miten parhaalla mahdollisella tavalla me voisimme rakentaa sille tulevaa käyttöä. Lienee selvää, että nämä 50–60-luvulla ja 70-luvun alussa rakennetut ostoskeskukset, joissa oli liha- ja maitokauppa, kirjakauppa, parturi ja kampaamo, eivät enää toimi tässä muodossaan. Mutta millä lailla näihin vanhoihin ostoskeskuksiin saataisiin tälle ajalle sopivia toimintoja, miten niitä voitaisiin avata pop up -toimintoihin, asukasyhdistyksen käyttöön tai erilaiseen pienimuotoiseen toimintaan. Kaiken ei tarvitse tuottaa rahaa kovasti-kaan, mutta se ilmentäisi tämän ajan henkeä. Siinä tämmöinen rethinking, että me ajateltaisiin nämä ostoskeskukset uudelleen. Sille voisi olla nyt se hetki, ettei joka kerta käydä tätä samaa vääntöä ja keskustelua ja samat polarisaatiot koetaan uudelleen ja uudelleen.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Täydentäisin Kolben loistavaa puheenvuoroa tässäkin kohtaa. Tosiaan siinä on tämä Redi. Tuossa on tuo Tripla. Tuolla on tätä kauppakeskusta kilometrin välein. Ei niitä voi loputtomiin rakentaa. Lähtisin tosiaan siitä, että on peruspalveluita näillä ostareilla. Nimenomaan asukastilat oli tärkeä pointti.

On tosiaan hyvä, että lautakunnat on ottanut tähän kantaa positiivisessa kuvakulmassa. Täällä on ennenkin ollut muun muassa tämä Puotila, missä oli kyseinen ostari laitettu arvoluokkaan yksi, mutta se ei painanut näissä kuvioissa ollenkaan. Näihin pitäisi ehdottomasti kiinnittää tarkempaa huomiota, eikä vaan ilmoitusluontoisesti toimia näin, että joku tulee ja rakentaa jotain tilalle, mitä huvittaa.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

15.5.2024

Kiitos monista hyvistä puheenvuoroista. Juuri näin, että moni kantoi huolta palveluista. Sehän onnistuu vain, jos kaupunki jättää myös kaavaan liiketilaa, mitä siinä nyt ainoastaan on, mutta tämä ei ole tämän ostariyhtiön intresseissä luonnollisestikaan, koska totta kai asuinliiketilasta saatava tuotto on huomattavasti parempi. Heidän esityksessään ja heidän kaavailuissaan on todella minimimäärä enää liiketiloja, jolloin kyllä se tila näivetty. On todella tärkeää, että varataan myös alueen ainoalle tontille, johon on aivan selvää alusta alkaen kaikille omistajillekin ollut, että tämä on liiketilaksi varattu, sinne riittävästi liiketilaa jatkosakin.

Tilahan on käytössä. Toki vuokrat ovat nyt matalampia kuin korjauksen jälkeen, mutta tämä tietysti on tuottanut tällainen liiketila myös hyvin mielenkiintoista kaupunkiympäristöä. Tätä esimerkiksi Hossam Hewidy on tutkinutkin, kuinka juuri näillä esimerkiksi ostarialueilla on ravintolakulttuuri ollut monimuotoista. Tuollakin on. Myös siellä toimii eläinlääkäri ja kauppa ja useampi ravintola ja niin edelleen. Kyllä tämmöisillekin lähipalveluille on kysyntää, ja on tosi tärkeää, että tulevassa kaavassa tosiaan niitä liiketiloja on riittävästi.

Tässä keskusteltiin myös, onko tämä kannattavaa. Kuten tuossa totesin, tähän tosiaan tuottaa tämä osittainkin ilmeensä säilyttäminen hyvin merkittävää tuloa omistajille, jolla on mahdollista heidänkin mukaansa katsoa kaikki remonttikustannukset, myös tämän kaupungin perimä tontin arvon noususta aiheutuva kustannus. Jos ja kun varmaan tähän tulee näitä asuntoja osittaisessakin säilyttämisessä, siinä tontin arvo nousee merkittävästi. Ja tällä on kyllä todellakin mahdollista kattaa nämä kaikki remonttikustannukset. Tämä jää siis plussan puolelle tämä projekti ostoskeskuksen yhtiönkin mukaan.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Kun minä 32 muun valtuutetun kanssa allekirjoitin tämän aloitteen, syynä oli yleinen huoli 60-luvun kauppakeskusarkkitehtuurista. Verrataan nyt vaikka tässä mainittuun Triplaan. Siinä arkkitehti on pääsyyt hyvin helpolla, eli on ottanut ruutupaperin ja piirtänyt ulkoreunat, katto ja seinät. Ja siinä se oli se ruutupaperilla valmis arkkitehtuuri.

15.5.2024

Mä en tiedä, kuinka monta meitä oli kutsuttuna, mutta ainakin vain apulaispormestari Sinnemäki ja minä olimme silloin paikalla, kun paikalliset yrittäjät halusivat näyttää paikkoja. Onhan se huonossa kunnossa tuo kauppakeskus, mutta minä yhdyn täysin valtuutettu Heinäluoman malliin. Elikkä osittainen säilyttäminen olisi erittäin toivottavaa. Täytyy olla taloudellisesti mahdollinen ratkaisu. Lisäisin vielä, että naapuritalojen asukkaiden mielipide olisi hyvä ottaa huomioon. Ja tietysti ottaa huomioon se, että Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi edellisen asemakaavan. Tämä pitää ottaa todella myöskin huomioon. Eli jäädään odottamaan uutta esitystä, ja toivomme että se olisi paras mahdollinen.

Valtuutettu Risto Rautava

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin on taas hyvä katsoa, mitä on kaupunginhallituksessa päätetty. Täällä on päätetty niin, että on syytä käynnistää aitojen kaavoitusvaihtoehtojen ja vuorovaikutuksen... ja niiden perusteella tehdyn arvioinnin tuloksena laatia uusi kaavaehdotus kaupunkiympäristölautakunnan käsiteltäväksi, josta se sitten lähtee edelleen kaupunginhallitukseen ja kaupunginvaltuustoon.

Valtuutettu Kolbe piti kieltämättä taas hyvän puheenvuoron, mutta tässä on semmoinen juttu, että kun tämä on yksityisessä omistuksessa, jos me haluttaisiin pop up -toimintaa sinne ja muuta tällä hetkellä, silloin se edellyttäisi, että esimerkiksi kaupunki hankkisi koko ostarin omaan omistukseensa ja kunnostaisi sen. Mä luulen, että se ei ole edes meidän strategian mukaista.

Lisäksi näkisin niin, että maailma muuttuu. Kun yhtiö on kuitenkin teettänyt erittäin tunnetulla arkkitehtitoimistolla uudet suunnitelmat, joissa se kunnioittaa myös sen vanhan ostarin ilmettä... Sinne ei tule pelkääntään asuntoja, sinne tulee myös liiketiloja. Se on tietysti vielä alustava, ja niitä liiketiloja voi tulla enemmänkin, jos niillä on kysyntää. Mutta nykyisellään tuon säilyttäminen on jo selvitetty. Se ei ole taloudellisesti mahdollista, eikä myöskään edes osittainen säilyttäminen ole taloudellisesti mahdollista. Mutta nämä eri asiat varmaan käydään läpi.

Itse haluaisin kulosaarelaisille asukkaille kuitenkin sinne palveluita ja turvallisen paikan, missä tehdä ostoksia ja myös asua.

15.5.2024

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Ehkä ihan muutama huomio muutamasta asiasta, joista täällä on keskusteltukin vilkkaasti. Tämän aikakauden vanhat ostarit ovat rakennuksia, joista tästä rakennustyyppistä todellakin monet on jo tähän mennessä menetetty. Tämä tietenkin nostaa niiden jäljellä olevien ostareiden rakennushistoriallista arvoa. Jos haluamme säilyttää tätä kerrostumaa ja tätä rakennustyyppiä, sitä säilyttämistä ei voi kohdistaa vaikkapa Myllypuron ostariin, joka on jo kauan sitten purettu, vaan silloin meillä on käsissämme ne ostarit, jotka nyt vielä ovat olemassa. Sen lisäksi, kuten tässä aloitteessakin todetaan ja mihin lautakuntakin on kiinnittänyt huomiota, silloin kun kaupunginmuseo on arvioinut ja arvottanut helsinkiläisiä ostareita, tämä Kulosaaren ostari on ollut siellä arvokkaimpien joukossa.

Ei myöskään ole sattuma, että niin monet ostareista on purettu. Ne ovat olleet rakennuksia, joiden vaaliminen on ollut niiden omistajille hankalaa. Niissä on sellaisia omistajien keskinäisiä suhteita, jotka eivät ole edesauttaneet rakennusten hyvää ylläpitoa, korjaamista ja vaalimista. Jos nyt vaikka vertaamme ehkä keskimääräisiin helsinkiläisiin asunto-osakeyhtiöihin, joissa aika harvoin laiminlyödään ylläpitoa ja korjaamista. Omistajilla on intressi pitää omat rakennuksensa kunnossa. Kun taas ostariyhtiöiden omistusrakenne ja keskinäiset suhteet ja päätäntävalta ovat olleet sellaisia, jotka eivät ole erityisesti edistäneet tämän rakennustyyppin säilymistä. Tämä on vaikuttanut siihen, että monissa näissä ylläpitokulut ovat hyvinkin kalliita ja energiatehokkuudeltaan ja -kulutukseltaan nämä ovat myös itse asiassa erittäin huonoja rakennuksia. Eli ei ole vain jostain tupsahtanut, että juuri näitä on haluttu uusia, vaan tähän on ollut sinänsä niiden olemuksessa olevia syitä.

Toivon itse, että onnistuisimme siinä, että säilytämme osia olemassa olevista jäljellä olevista ostareista, mutta on selvää, että tämä vaatii tietenkin lainmukaisen normaalin kaavaprosessin. Mielestäni lautakunnan jäsen ja valtuutettu Heinäluoma hyvin totesi, että ei tietenkään ole vailla merkitystä, mitä olemme kaupunkiympäristölautakunnassa todenneet tavoitteesta. Ja sitten toisaalta on niin, että kaavaprosessia ja sen vaihtoehtoja, kuulemista ja selvityksiä, säätelee lainsäädäntö ja sen mukaan täytyy mennä.

Ehkä lopetan puheenvuoroni siihen, että valtuutettu Pajunen, myös lautakunnan jäsen nosti sen esiin, ja taisi olla moni muukin, että

15.5.2024

Kulosaaren ostarin osalta prosessi on nyt ollut jo vähän liian pitkä. Toivottavasti ratkaisut, jotka ovat taloudellisesti, ekologisesti ja sosiaalisesti kestäviä, löytyvät tulevassa kaavaprosessissa nyt sitten hyvin lähitulevaisuudessa.

Valtuutettu Marko Kettunen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Sinänsä hyvin ymmärrettävää, että vähiin käy ennen kuin loppuu ja tällainen suojeleuvaisto herää sitten tässä loppuvaiheessa. Musta se on vähän omituinen ajatus, kun kaikissa muissa kaupunginosissa on päästy siitä vanhasta mörskästä eroon ja saatu hyvät lähipalvelut sinne, että kulosaarelaisia sitten meidän suojelevimman tarpeessa rangaistaisiin ja he eivät näitä palveluita koskaan saisi taikka sitten tämä yrittäjä. Tämä on yksityisessä omistuksessa oleva tila. Tuntuu hassulta, että toisaalla kaupunginosissa yrittäjä saisi tehdä sen, mikä heille on taloudellisesti hyödyllistä ja sitten taas Kulosaareissa oleva yrittäjä ei saisi näin tehdä. Kyllä tästä täytyy katsoa myös kaupunginosien välistä yhdenvertaisuutta.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen tässä valtuutettu Kettusen kanssa hyvin samoilla linjoilla, että koen sen argumentin heikoksi, että koska muut ovat saaneet purkaa, nyt te ette sitten saa. On totta, että nämä yksityiset omistajat tuolla hankkeessa ovat ongelmassa, niin kuin näkee, kun menee vierailulle paikan päälle. Se on lohduton näky se tämän hetken Kulosaaren ostoskeskus varmaan osittain just niistä syistä, mitä apulaispormestari toi esille, mitkä liittyvät siihen omistajuuteen ja erilaisiin intresseihin sen omaisuuden ylläpitämiseksi.

Kaupunginhallituksen kanta on nähdäkseni ihan erinomainen, että meillä on maankäyttö- ja rakennuslaki, jossa on hirveän tarkasti säännelty erilaista vuorovaikutusta ja muuta kaavan valmisteluun ja kaavan hyväksymiseen liittyviä toimenpiteitä ja eri vaiheita, joihin ei kuulu valtuustoaloitteen reunaehtojen luominen sillä. Ymmärrän valtuutettu Holopaisen ehkä huolen ja tavallaan halun nostaa tämä asia esille, mutta

15.5.2024

---

joka tapauksessa, kun tämä esille tulee kaavaprosessivaiheessa, tämä keskustella olisi syytä käydä silloin, eikä näin valtuustoaloitteen muodossa. Jolloin nytkään en halua käyttää meidän yhteistä aikaa siihen, että otan kantaa siihen mahdollisesti tulevaan kaavaan, vaan sen aika on sitten, kun se kaavaehdotus tänne valtuustoon tulee.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä tosiaan kaupunginhallituksen kantana esittelijä hyvin toteaa ja kaupunginhallitus yhteisesti totesi, että kaupunkiympäristölautakunta päättää kaupungin hallintosäännön mukaisesti yleis- ja asemakaavoituksen sekä liikenne- ja katusuunnittelun ja muun maankäytön ohjaamisesta. Nyt tietysti tämä kanta on saatu. Ja en pidä sitä kovin asiallisenä, että jos ei se vastaa ihan omaa kantaa, koska siellä äänestettiin, sitten tämä jotenkin mitätöityisi. Niinhän ei tietenkään ole.

Nyt tietysti tästä taloudellisesta yhtälöstä vielä hyvä kerrata, että todellakin tässä ihan julkisessakin tilaisuudessa tämä ostariyhtiö sanoi, että heille tämä osittainkin säilyttävä ratkaisu kattaa kaiken tämän korjauksen, joka siitä osittaisesta säilyttämistä aiheutuisi sekä tämän kaupungin perimän tontin arvon nousun maksu, joka on yli 700 000 euroa ylittävästä osuudesta 35 prosenttia. Mutta tokihan tämä on edelleen kannattavaa, vaikka se ei missään nimessä ole niin kannattavaa, jos ostariyhtiö saa kokonaan purkaa ja rakentaa vielä vähän enemmän asuinliioita.

Tässä osittaisessa säilyttämisessä, mitä kaupunkiympäristölautakunta ehdotti edistettävän, siinähan tosiaan siis tulee myös merkittävästi asuntoja. Tässä on tosi paljon kyllä tultu vastaan tätä omistajarypystä, jotka eivät ole jäämässä tähän yrittäjiksi, vaan heillä on esisopimus YIT-konsernin kanssa tästä ja ovat enemmistöosuus jo ammattimaisia kiinteistösijoittajia. Kyllä tässä kaupungissa rakennussuojelun kohtalo ei tule olemaan hyvä, jos korjauskulut riittää syyksi purkaa rakennusperintöä vielä, kun tässä on näin mittavaa lisärakennusoikeutta tulossa kattamaan kaikkia kuluja.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

15.5.2024

Ehkä edellinen valtuutettu Holopaisen puheenvuoro nähdäkseni vähän korostaa sitä tietynlaista ongelmallisuutta, että nyt tässä valtuustoaloitteen käsittelyn yhteydessä käydään läpi mahdollisesti tulevan kaavaehdotuksen taloudellisia kalkulaatioita, kun meillä ei mitään kaavaehdotusta vielä ole edes olemassa. Ollaan aika etupainotteisesti ehkä jopa vähän liian etupainotteisesti liikenteessä. Tämä keskustelu kuuluu nähdäkseni siihen kaavan valmistelu- ja hyväksymisvaiheeseen eikä vielä tähän vaiheeseen.

Ottaen tähän argumenttiin kantaa pidän ehkä vähän erikoisena sitä, että me täällä mietitään ja meidän päättäjien tehtävänä olisi katsoa, mikä on juuri ja juuri se raja, millä tämä hanke on taloudellinen. Meidän pitäisi ajatella sitä kaavoitusta ja mitä laki määrää muuten, että mitä sinne alueelle halutaan asumista, rakentamista, liiketilaa ja muuta, eikä sitä, että kuinka paljon nyt tämä hankkeen perustaja ja yritys tästä mahdollisesti nettoaa. Pidän tätä vähän outona ajattelutapana.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässähän on siis monia asioita, ja yhdenvertainen kohtelu on tietenkin yksi asia, jota päättäjät joutuu väistämättä arvioimaan. Ja totta kai olen samaa mieltä siitä, että kyllä pitäisi myös näitä ostoskeskuksia jotenkin yhdenvertaisesti kohdella, koska emmehän me voi ihan mielivaltaisesti myöskään päättää, että nyt tätä suojellaan tai vaaditaan suojelua ja toista ei. Mutta senhän takia me olemme tehneet näitä erilaisia selvityksiä arkkitehtuurisesti ja rakennusarvoltaan, historia-arvoltaan. Ja tämä Kulosaaren tapaus on todettu, että sillä on erityistä arvoa tämän oman aikakautensa edustajana. Sehän ei kuitenkaan pidä ihan paikkaansa, että me oltaisiin kaikkia näitä vanhoja ostarirakennuksia purettu, vaan kyllähän me ollaan päädytty myös näihin osittaisiin suojeluihin. Esimerkiksi Puhoksen ostarin tapauksessa on osittainen suojelu otettu lähtökohdaksi. Sitten tuolla Myllypurossa taas ei. Siellä otettiin lähtökohdaksi se, että puretaan kokonaan.

Sattumalta tänään selvittelin tätä Kontulan ostarin tilannetta, koska se on ollut itselle erittäin tärkeä hanke. Vuonna 2020:han päätettiin tästä uudesta suunnitelmasta tälle Kontulan ostarin uudistamisella. Täytyy kyllä sanoa, että kun tätä selvittelin tänään, niin valitettavasti siinäkin tapauksessa on nämä samat haasteet olemassa, joihin apulaispormestari Sinnemäkikin tässä viittasi. Siellä on ne omistussuhteet hyvin laajat. On hyvin eri tavalla pidetty huolta siitä omasta kiinteistöstä, jolloin

15.5.2024

---

eri omistajilla on erilaiset intressit siitäkin johtuen. Sitten on tehty eri aikoihin näitä kauppoja, jolloin tietenkin siinäkin liittyy eri intressi, että haluatko säilyttää vai oletko valmis myymään sen. Kontulankin ostarin kohdalla toivoisin todella, että se ostariuudistus menee eteenpäin ja me saataisiin sille alueelle sen arvoisa palvelu- ja ostarirakennus, joka myös ottaa huomioon sen alueen turvallisuuden parantamisen.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Palaan Kulosaaren ostariin. Ensinnäkin totean, että vuonna 2018 valtuusto hyväksyi yksimielisesti kaavan, joka piti sisällään sen, että tuo nykyinen ostari olisi purettu, jonka sitten toki hallinto-oikeus myöhemmin kumosi. Tämä yksimielisyys tarkoitti sitä, että myös tämän purkamisen puolesta silloin äänesti esimerkiksi valtuutettu Holopainen. Näin nämä ajatukset tietysti muuttuvat. Toisaalta olen myös vaikuttunut siitä ja monet tähän tilaisuuteen osallistuneet, minkä Mari Holopainen jo tuossa aluksi mainitsi, ovat vaikuttuneet niistä uusista suunnitelmista, koska sen on tehnyt kuuluisa hyvä toimisto, että miten hieno se oli ja miten se turvaa näitä palveluita.

Viimeiseksi, kolmantena juttuna, olen ehkä vähän eri linjoilla nyt arvoisan apulaispormestarin kanssa siitä, että näillä lautakunnan lausunnoilla olisi ohjaava... tai mulle jäi vähän ehkä semmoinen ? , että ne olisivat nyt semmoisia, jotka ohjaisivat meidän kaavoitusta. Ei kai sentään, koska nyt jos me aloitetaan uudestaan, meillä on uusi vuorovaikutus, me saadaan uudet tiedot, meillä on uudet perusteet käsitellä tätä kokonaisuutta. Me saadaan tietoja sen ostarin kunnosta vielä enemmän, ja sen jälkeen meidän pitää arvioida, mitä me tehdään. En pidä näillä lausunnoilla, mitkä nyt on tästä aloitteesta annettu, juurikaan ohjaavaa vaikutusta.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä unohtui oikein, niin nyt kun valtuutettu Risto Rautava hyvin muistutti, näinhän se juuri on, että ne, mitä mahdollisesti lautakunnissa on nyt Holopaisen aloitteeseen liittyen lausuttu, vaikkakin tiukkojen

15.5.2024

äänestysten jälkeen, onhan selvää, että ne ovat semmoisia välipuheita ja toimia, ettei ne tietenkään sido millään tavalla tulevia päätöksentekijöitä edes sitä kyseistä lautakuntaa, kun se mahdollisesti tulevaa kaavaa käsittelee. Kyllä kyse on ihan eri asioista, eikä tällaista sitovuutta missään tapauksessa tietenkään ole, kuten Rautava hyvin totesi.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastauspuheenvuoroja rajattu, niin käytän nyt vielä puheenvuoron. Todellakin olen samaa mieltä, että meidän kaavoitus lähtee monista muistakin lähtökohdista: palveluiden tarpeesta, kulttuurihistoriallisista arvoista, eikä siitä, mikä on vain omistajan kannalta kaikkien kannattavinta. Mutta sehän on se syy, minkä takia tätä purkamista on ajettu.

Onkin todella ikävä ja huono ennakkotapaus, jos ihan todella kaupunginmuseon kannat ja kaikki meidän omat selvitykset, meidän omat kulttuuriympäristöohjelmat sivuutetaan sen takia, että olisi vielä kannattavampaa purkaa kokonaan omistajan kannalta kuin tämä osittainen säilyttäminen, josta apulaispormestarikin hyvin totesi, että tällaisiakin onnistuneita ratkaisuja on paljon löytynyt. Eli nimenomaan huono ennakkotapaus olisi, jos kulttuurihistorian ohi menee se, että omistajan kannalta on vielä kannattavampaa. Näin ei toki pitäisi olla.

On tosi hienoa, että tässä on kuitenkin nyt saatu nämä näkemykset. Vielä toistan, että meidän hallintosäännössä kaupunkiympäristölautakunnankin näkemyksellä on merkitystä. Totta kai aina valtuusto voi sitten päättää tehdä toisin. Myöskin silloin kun tätä asiaa aikoinaan vuosia sitten valmisteltiin, kyllähän siellä lautakunnassa äänestettiin tästä, vaikka valtuustossa ei silloin äänestetty. Eli kyllä se viraston kanta silloin oli se, että he olivat edistämässä jo sitä osittaista vaihtoehtoa. Nyt sitten tiedämme, niin kuin tässä on hyvin keskusteltu, että meillä on yhä vähemmän jäljellä myös tätä 60-luvun rakennusperintöä näiden ostareiden osalta. On tosi tärkeää, että me myös tästä näkökulmasta arvostamme meidän kaupunkia. Toivottavasti tällainen hyvä ratkaisu nyt löytyy, kun tässä on kaikki edellytykset siihen.

Hienoa, että täällä on vahva kannatus riittäville liiketiloille, jotka todella tässä tiivistyvässä kaupungissa on tosi arvokkaita lähipalveluiden kannalta ja myös asukkaiden kohtaamispaikka.

15.5.2024

Valtuutettu Risto Rautava (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Vähän vapaasti nyt lainaan valtuutettu Meriä ja vastaan tietysti valtuutettu Holopaiselle ja myös Heinäluomalle, että nyt tässä ei kannata enää hötkyillä sen enempää. Nyt meillä on siellä hyvä ehdotus kaupunginhallitukselta kaupunginvaltuuston päätökseksi. Sen mukaan kun mennään, sitten sen jälkeen tehdään nämä arviot. Nyt se, mitä on tapahtunut tähän asti, se on tavallaan nyt siellä jo taustalla, ja niillä ei tietenkään voi olla ohjaavaa vaikutusta, vaan nämä uudet selvitykset tulee sitten ratkaisemaan, minkälainen tästä tulee.

104 §

Esityslistan asia nro 10

VALTUUTETTU JENNI HJELTIN ALOITE LIITYNTÄPYSÄKÖINNIN VALMISTELUN ALOITTAMISEKSI

Valtuutettu Jenni Hjelt

Arvoisa puheenjohtaja, hyvät valtuutetut.

Kiitän tähän aloitteeseeni saaduista vastauksista. Pidän tärkeänä, että pystyisimme liityntäpysäköinnin periaatteiden valmistelun ja liityntäpysäköinnin kehittämisen keinoin vähentämään kantakaupunkiin suuntautuvaa autoliikennettä ja siten myös helpottamaan pysäköinnin ongelmia. On tavoiteltavaa, että kantakaupungin alueelle suuntautuvan autoliikenteen määrä saataisiin laskuun niin päästöjen kuin viihtyvyyden näkökulmasta. Kadunvarsipysäköintimahdollisuudet ovat eri päätösten johdosta kaventuneet, ja pysäköinnin riittävyyden ongelmaa on myös isojen työpaikkojen yhteydessä, esimerkiksi Meilahden sairaalalampuksella, missä nykyään työskentelee muistaakseni noin 9 000 työntekijää.

Samaan aikaan tunnistamme sen, että Helsinkiin tullaan töihin myös kehyskunnista. Nykyisessä työvoimapulassa on tärkeää, että eri keinoin mahdollistamme sen, että saamme Helsinkiin työvoimaa myös kaupungin rajojen ulkopuolelta. Kaikille koko matkan kulkeminen

15.5.2024

---

julkisilla liikennevälineillä ei yksinkertaisesti ole vaihtoehto. HSL:n liityntäpysäköinnin vuonna 2023 päivitetystä toimenpideohjelmassa tunnistettuja merkittäviä seudullisia liityntäpysäköintipaikkoja Helsingin alueella ovat Itäkeskus, Mellunmäki, Puotila ja Puistola. Helsingissä korkeaa kuormitusta on myös muun muassa Kontulassa, Tapanilassa, Käpylässä ja Pohjois-Haagassa. Näillä kaikilla alueilla liityntäpysäköintialueet ovat usein arkisin täynnä.

Kaupunkiympäristölautakunnassa SDP nosti käsittelyn yhteydessä esiin kaksi asiaa, jotka lautakunta hyväksyi yksimielisesti. Niistä ensimmäinen liittyi liityntäpysäköinnin aikarajoituksiin. Helsingissä on sovellettu seudullista tapaa rajoittaa liityntäpysäköintialueiden pysäköintiaikaa 12 tuntiin. Tämä on ongelma muun muassa epätyypillisiä työaikoja tekeville. Esimerkiksi terveydenhuollossa työntekijät tekevät myös niin sanottuja epätyypillisiä työaikoja, joka käytännössä tarkoittaa sitä, että kun liityntäpysäköintialueella on 12 tunnin aikarajoitus, ei se mahdollista näiden henkilöiden osalta auton jättämistä liityntäpysäköintiin kaupungin reuna-alueelle, vaan he ajavat sitten syvemmälle kaupunkiin. Siksi on tärkeää, että kun liityntäpysäköintiä Helsingissä kehitetään, kiinnitetään tähän erityistä huomiota, jotta yhä useampi jättäisi auton liityntäparkkiin.

Toinen asia, jonka ryhmämme lautakuntavaiheessa nosti esiin, oli liityntäpysäköinnin maksullisuus. Jotta liityntäpysäköinti olisi jatkossakin todellinen vaihtoehto syvemmälle kaupunkiin ajamiselle, on sen mahdollisen maksun oltava riittävän matala. On tärkeää, että seudullisen yhteistyön lisäksi Helsingin sisällä liityntäpysäköinnin riittävyyttä edistetään mahdollisimman pian ja huomioidaan käytettävyyden kannalta myös edellä esittämäni aikaisemmissa käsittelyvaiheissa edellytetyt ja hyväksytyt näkökulmat.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja, valtuustoverit.

Kiitän aloitteesta. On tärkeää, että liityntäpysäköintiasiaa pohditaan ja mietitään, mikä on järkevää. Ajattelin nostaa esiin vain sellaisen näkökulman, että kun puhutaan kaupungin autoliikennemäärästä keskustasakin, yksittäiset liityntäpysäköintipaikat pystyvät hirveän pieneltä osin vaikuttamaan kokonaismäärään. Ja näiden keskeisten tiiviisti rakennettujen alueiden kohdalla näiden parkkipaikkojen rakentaminen, jotta sillä

15.5.2024

---

olisi merkitystä, me tarvittaisiin satoja paikkoja tai tuhat paikkaa. Sitten sen seuraukset taas kustannusrakenteessa ja maankäytöllisesti ovat hyvin haasteellisia.

Eli pelkästään liityntäpysäköintipaikoilla me ei pystytä kovin merkittäväällä tavalla sitä keskustaan suuntautunutta autoilua vähentämään, ja sen kustannukset per jokainen auto ovat erittäin korkeat. Tämä on seikka, joka kannattaa tässä kaupunkisuunnittelun kokonaisuudessa muistaa. Siitä huolimatta, että kannatan kyllä sitä, että liityntäpysäköintiä mahdollisuuksien mukaan laajennetaan.

Valtuutettu Otso Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan lämpimästi niitä tavoitteita, joita valtuutettu Hjelt kuvasi aloitteessaan ja puheenvuorossaan. Nähdäkseni liityntäpysäköinti on joissain tapauksissa hyvä väline ja toisissa ongelmallisempi. Valtuutettu Rantanen nosti esiin siihen liittyviä näkökulmia, mutta olennainen olisi nähdäkseni katsoa niitä tapaus kerrallaan. Joissain tapauksissa liityntäpysäköinti on erittäin kallista toteuttaa, esimerkiksi jos sitä toteutetaan maan alle, kuten Espoossa Länsimetron ympärillä, jossa yksittäistä pysäköintiä kohden subventio on kymmeniä euroja. Se on todella kallista liikenteen tukemista.

Sitten taas toisissa tapauksissa voi olla kyse hyvinkin halvasta ratkaisusta. Joissain tapauksissa kyse on paikasta usein, johon voitaisiin rakentaa myös asuntoja, jolloin saisimme asuntoja välittömästi raideliikenteen viereen. Mutta sitten on paikkoja, joihin ei voitaisi rakentaa asuntoja. Esimerkiksi Siilitiellä sillan alle ei varmasti tule asuntoja. Se on erinomainen paikka. Tämän takia juuri on erinomaisen hienoa, että tätä kokonaisvaltaisempaa strategiaa tehdään ja tarkastellaan kokonaisuutta, jotta löydetään ne olosuhteet ja paikat, joihin liityntäpysäköinti sopii hyvin. Jolloin on totta, että se ei ole suuren mittakaavan ratkaisu koskaan, mutta se on relevantti osaratkaisu joidenkin ihmisten liikkumiseen. Parhaat paikat ovat usein kauempana kantakaupungista paikoissa, joihin asuinrakentaminen syystä tai toisesta on hyvin vaikeaa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

15.5.2024

Niin kuin valtuutettu Hjeltin puheenvuorossakin mielestäni hyvin tuli esiin, kyllähän me tarvitaan näitä kaikkia ratkaisuja. Totta kai isossa mittakaavassa joukkoliikenteen palvelutason lisääminen ja eri yhteyksien lisääminen on järkevää Helsingissä ja tulevaisuudessa. Se on järkevää ison väkimäärän liikuttamisen kannalta, mutta se on täysin välttämätöntä myös meidän liikennepäästöjen vähentämisen näkökulmasta. Ja niinhän Helsinki on päättänytkin toimia. Meidän strategia rakentuu keskeisesti näiden joukkoliikenneyhteyksien parantamisen kautta.

Mutta sitten on ihan selvää, että samaan aikaan ei voi jättää kaikkea muuta tekemättä ja täytyy pystyä huomioimaan myöskin autoliikenteen sujuvuus ja sillä kulku. Mehän ollaan tosi harvoin Helsingissä lisätty itse tietoisesti näitä liityntäpysäköintipaikkoja, mutta ongelma on nimenomaan se, että niitä poistuu koko ajan. Se on mielestäni tämän aloitteen hyvä puoli, että tässä pyritään ottamaan tätä kokonaisuutta vähän haltuun ja katsomaan, että missä kohti on ihan perusteltua ottaa sitä liityntäpysäköintiä pois, niin kuin vaikkapa siellä Siilitien metroasemalla. Mutta samaan aikaan pitäisi pystyä huolehtimaan, ettei se sama kehitys ole kaikkialla, esimerkiksi Itäkeskuksen tapauksessa, jossa lopputuloksena on se, että kokonaisuus kärsii. Ja sitten päädytään juuri siihen, jota valtuutettu Hjeltkin kuvasi, että kun tullaan pidemmän matkan päästä, on järkevämpää ajaa se koko matka suoraan Helsingin keskustaan omalla autolla sen sijaan, että oltaisiin voitu ottaa vaikkapa se metro matkan varrelta. Mielestäni tämä on oikein tarpeellinen aloite ja hyvä, että tämä työ nyt lähtee liikkeelle.

Valtuutettu Dennis Pasterstein

Kiitos.

Tämä liityntäpysäköintiasia on hyvin mielenkiintoinen. Täytyy muistaa, että yhden pysäköintipaikan rakentaminen Mäntsälän korkeudelle maksaa ehkä 2–3 tuhatta euroa. Aina kun tullaan kymmenen kilometriä lähemmäksi Helsinkiä, hinta nousee noin 10 000 euroa noin karkeasti, ei nyt ehkä ihan. Sitten kun tullaan tänne ytimeen, se taitaa olla nykyään jo 50 000 euroa, jos riittääkään, kun uusi pysäköintipaikka rakennetaan.

Sen takia nämä liityntäpysäköintipaikat pitäisi pyrkiä saamaan mahdollisimman kauas niin, että ne olisivat mahdollisimman houkuttelevia niin, että ulkopaikkakuntalaiset käyttäisivät liityntäpysäköintiä ja jättäisivät auton sinne. Jokainen kilometri, kun tullaan kohti Helsingin keskustaa,

15.5.2024

---

on arvokas. Se ruuhkauttaa liikennettä, lisää liikenneturvallisuusriskejä ja niin edespäin. Mutta toki myös Helsingissä on ihan perusteltua tarkastella näitä liityntäpysäköintipaikkoja ja nimenomaan sinne kehäalueelle, jossa ollaan vielä kaukana, jossa on vähän väljempää ja rakentaminen on halvempaa. Ihan hyvä aloite tämä.

105 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU ELINA KAUPPILAN ALOITE PUROLUONNON KUNNOSTAMISESTA

Valtuutettu Elina Kauppila

Kiitos, puheenjohtaja.

Mä olen todella tyytyväinen tähän aloitevastaukseen, koska kuten tuossa aloitteessa itsessäänkin sanoin ja kuten tästä vastauksesta käy ilmi, tämä puroluonto on tosi tärkeää. Se on monimuotoista kaupunkiluontoa. Siinä on tärkeitä ekosysteemejä niin siellä vedessä kuin sen ympärillä. Puroluonnolla on myös tärkeitä virkistysarvoja kaupunkilaisille, ja sitten on myös yhteisöllisiä arvoja. Olen esimerkiksi itsekin ollut mukana purokunnostustalkoissa.

Tällä aloitteella pyritään saamaan purotalkkaritoimintaa myös Helsinkiin. Tämä talkkaritoiminta on Vantaalla ollut käynnissä, ja se on ollut hyvin menestyksekkästä. Mä olenkin tämän vastauksen perusteella tehnyt myös talousarvioaloitteen, jossa pyydän, että tälle toiminnalle budjetoitaisiin budjettineuvotteluissa riittävät varat. Toivon sillekin kannatusta.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Kiitos. Hyvä aloite ja tärkeä asia. Purothan ovat tärkeitä paitsi kaloille niin myöskin ihmisille, ja paitsi ihmisille niin myöskin kaloille. Tässä

15.5.2024

---

mainitaan Haaganpuro. Haluan vain pienenä kommenttina todeta, että tuossa OmaStadi-äänestyksessä meillä koillisessa menestyi hyvin tämä aloite Longinojan puhdistamiseksi. Senhän ovat kunnostaneet aikaisemmin jo parivaljakko, isä ja poika, joista isä on jo edesmennyt, mutta poika ja pyhä puro ovat tallella. Mutta nyt sinne on kertynyt niin paljon roskaa, että se pitää puhdistaa. Mä en tiedä, onko OmaStadista vielä tehty lopullista päätöstä, mutta ymmärtääkseni siihen on tulossa rahaa. Eli hyvä näin ja todella hyvä ajatus tämä, että otetaan Vantaan malli käyttöön.

Kiitos.

Valtuutettu Mai Kivelä

Kiitos, puheenjohtaja.

Ja kiitos valtuutettu Kauppilalle. Tämä on tosi tärkeä asia ja hienoa, että tästä asiasta on tehty aloite. Kuten tässä aloitteessa on nostettu esille, nämä purot ovat tärkeä osa kaupunkiluonnon monimuotoisuutta. Ne ovat myös rakkaita lähiluontopaikkoja monille, ja toki niiden hyvä hoito tukee myös meidän biodiversiteettitavoitteita yleisemmälläkin tasolla.

Tämä aloitevastaus on selkeä, ja siinä on hyvin avattu tätä purotalkkari-toimintaa. Mutta erityisen hienoa mun mielestä on se, miten kaupunkiympäristölautakunnassa ja kaupunkiympäristötoimialalla on tähän aloitteeseen suhtauduttu eli hyvin positiivisesti ja todettu, että purotalkkaritoiminta edistäisi Helsingissä purojen kunnostamista ja hoitoa. Mä ajattelen, että tässäkin asiassa vapaaehtoisten työ on toki erittäin tärkeää, mutta ei se ole ideaali tilanne, että esimerkiksi purojen kunnostus on pääosin jätetty vapaaehtoisten vastuulle. Siksi on hyvä, että tässäkin on nostettu se esille, että tällaisella purotalkkaritoiminnalla voitaisiin myös tukea sitä asukasten tekemää työtä lähiluonnon puolesta.

Tässä on myös tuotu esille, että tähän toimintaan on olemassa jo malli ja toimiva malli, ja esimerkiksi Vantaalla sitä on jo pitkään resursoitu. Eli kyse on tosiaan vain tästä poliittisesta tahtotilasta. Sen takia toivonkin, että tämä asia etenee siellä budjettineuvotteluissa ja allekirjoitetaan tätä talousarvioaloitetta, jonka valtuutettu Kauppila on tehnyt.

Valtuutettu Nina Suomalainen

15.5.2024

Kiitos, puheenjohtaja.

Hyvä ja tärkeä aloite. Itse ajattelen, että nämä vesivalumat ovat sellaisia asioita, mitä joskus ei oikein ymmärretä niiden tärkeyttä ja miten paljon ne vaikuttavat luontoon pitkällä matkalla silloin, kun sinne menee niitä hulevesiä, roskia, mahdollisesti työmaavesiä. Ainahan me luetaan välillä näistä ikävistä uutisista, kun joku joki yhtäkkiä vaahtoaa ja jotain sinne on päätynyt jostain kaukaa.

Tämä purotalkkari-idea on hieno ja erinomainen, mutta mä itse kyllä mietin, että meillä on jo Stara, meillä on urakoitsijoita ja Helsingin kaupungin luonnosta pidetään huolta monin eri tavoin ammattilaisten toimesta. Jotenkin mä en näkisi, että tämä nyt on joku ihmeellinen uusi, erilainen asia, mitä ei oltaisi koskaan ajateltu aiemmin tai ei osattaisi hoitaa niilläkin resursseilla, mitä siellä tällä hetkellä on. Toki jos siihen halutaan lisäinen vara löytää tai löydetään, se voisi olla ihan kannatettava sinänsä. Mutta kyllä mä näen, että tämä on aiheena tärkeä ja luonnon mikroaloitteet, joita ajatellaan pieninä, mutta oikeasti niillä on suuri vaikutus, on tosi tärkeitä. Kuitenkin lähtisin ensin katsomaan niitä resursseja, mitä siellä jo on ja miten siellä hoidetaan puroja ja vesivaluma-alueita ja muita, missä vettä siirtyy paikasta toiseen. Uskon, että siihen löytyy jo osaamista.

Kiitos.

Valtuutettu Elina Kauppila (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Halusin kommentoida vain sitä, että itse asiassahan tähän on nimenomaan testattu ja toimiva malli, joka on käytössä siellä Vantaalla. Sitten taas meillä on nyt valitettava esimerkki siitä, miten kuningaskalastajat esimerkiksi kärsivät siitä, kuinka meillä on osaamatontakin purokunnostus- tai kunnostus ja kunnostus -toimintaa. Sitä varten kokisin, että on tosi tärkeää, että tätä työtä tekee nimenomaan asiantuntevat henkilöt, koska tämä puroluonnon kunnostaminen nimenomaan on tarpeellista sen takia, että me ihmiset ollaan saastutettu tätä puroluontoa, roskattu sitä ja se kärsii rakentamisen vaikutuksesta ja muusta. Siihen on nimenomaan tosi tärkeää saada osaavaa ammattilaistyövoimaa.

Kiitos.

15.5.2024

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig